

Serokwezîrê Tirkîyê, dîsa bi nîsbet pîrsa Kurd Li New Yorkê serê wî li belayê ket. Her kes jî rojnamevan û siyasatvan ku rastî wî dihatin, behsa pîrsa Kurd pêre dikirin. Wî jî her car bi uslobekê bersiva wan dida.

Wî di bersiva Serkomarê Îrlandayê de got ku rewşa kurdan baş e û tu pîrsgirêk ninin. Dîsan di civîneke din de rastî vê pîrsa ne bi dilê xwe hat û got: Kurd tu caran kêmtewewe nebûne û ew hewil didin rê li ber pêşîya zimanê kurdî vekin û ew li ser dixebitin ku di destûra bîngêhîn de guhertinan çê bikin.

**Peyama Deftera
Siyasî Bi Boneya
15'mîn Salvegera ...**

2

**Çalakiyên Rêzgirtin Ji
15'mîn Salvegera...**

5

**Dr. Şerefkendî,
Şoreşvanekî Mirovhez**

7

Zarok û Xwendewarî

8

ÇIMA ZIMAN?

9

**Taybet Bi Boneya
15'mîn Salvegera
Şehîdên Berlînê...**

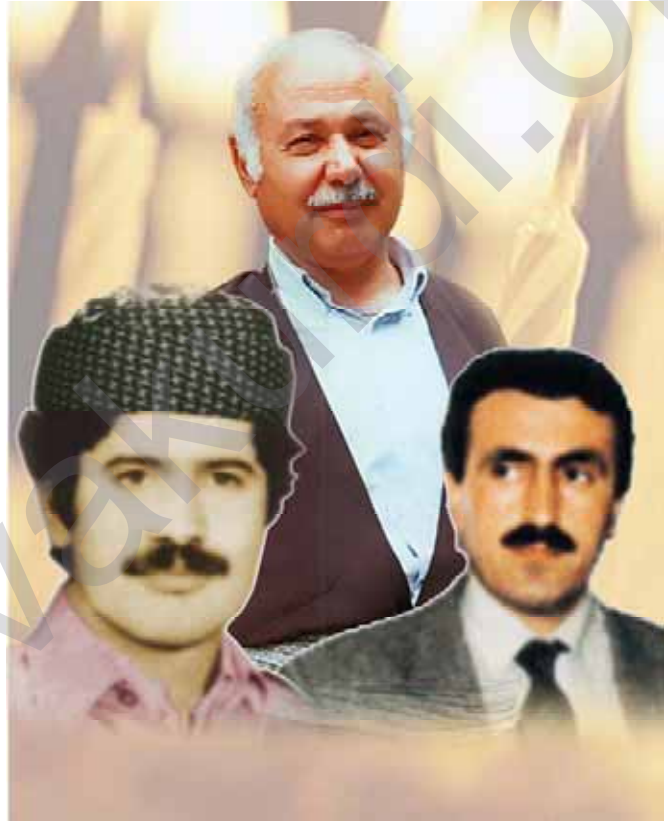
TERORA MÎKONOSÊ XALEKE REŞ LI SER ENIYA KOMARA ÎSLAMÎ

Bi boneya 15'mîn salvegera terorkirina Dr. Seîd Şerefkendî, Sekreterê Giştî yê PDK Îranê, Fetah Ebdulî, endamê Komîteya Navendî û nûnerê Partiyê li derveyî welat, Humayon Erdelan nûnerê Partiyê li Almaniya û Norî Dêhkurdî dostê Partiyê li xwaringeha Mîkonosa Almanyayê, rê û resm û semînarên cur bi cur hatin lidarxistin.

Di binkeya Deftera Siyasî ya Partiyê de rê û resmek heja bi beşdariya Sekreterê Giştî, endamên Deftera Siyasî, endamên rêberiyê, Kadr û Pêşmerge û malbatên wan birêve çû.

Herweha li Goristana Pirlaşizê de jî rê û resmek bi beşdariya kek Hesên Şerefî û bi sedan kes jî endam, alîgir, dostên partiyê û azadîxwazan birêve çû.

Herweha bi vê boneyê li Navenda Sê a Kurdistanê û li gelêk welatên Ewropayê de bi girtina semînarên, yad û bîranîna şehîdên Mîkonosê bilind hate nîrxandin.
Raporên berfireh di rûpela 5'a de

Senata Amerîka Sipaha Pasdaran Bi Terorîst Binav Kir

Li gorî nûçeyan li çend rojên borî de, Senata Amerîkayê bi zorîniya dengên, rezamendiya xwe li ser xistine nava Sipaha Pasdaran di lîsteya reş a terorê de nîşan da.

Binavkirina Sipaha Pasdaran wekî rêxistinek terorîstî ku berê jî aliyê Kongireya Amerîkayê ve jî

hatibû erêkirin, ger jî aliyê dewleta Amerîkayê jî bihê pejirandin, wê demê dê Sipaha Pasdaran û kompaniyên girêdayî bi wê, dê tevî dorpeçên xurt yê aborî berbirû bibin.

Hêjayî gotinê ye ku Komara Îslamî di dijiryarekê de ew kare bi kiriyarek neberpîrsane û neqanûnî da zanîn û mehkûm kir.

Her wiha Berdevkê Wezaretê Karê Derve ya rejîmê ragihand: "Bi terorîst nasandina hêzek leşkerî ya welateke endamê NY'ê, kiriyarek ecêb û bêmînak e".

Destgihîştina Îranê Bi Çeka Navkî Xeternak E

Di civîna giştî ya NY li "New York"ê de, Angêla Mêrkil da zanîn: Eger destê Îranê bi çekên Navkî re bigîje, dê bibe welatek gellek cihê xeterê.

Wê diyar kir: Komara Îslamî ya Îranê heya niha

biryarên Konseya Ewlekarî ya NY piştguh xistiye û berdeyam gefan ji Îsraîlê dixwet.

Wê got: parastina ewlehiya Îsraîlê bo gotûbêjê nabe. Wê herweha zêde kir ku eva erkê welatên cihanê nine eşkere bikin ku Îranê çeka Navkî heye, berevajî wê, eva erkê Komara Îslamî ya Îranê ye bi cihanê re bide selmandin ku çeka Etomî nîne.

Wê di dawîya axavtina xwe de gef jî Îranê xwar ku ger di pêxema razîkirina Neteweyî de gavan neavêje, divêt çavniheriya ambargoyên zêdetir û xurtir bike.

Peyama Deftera Siyasî Ya PDK Îranê Bi Boneya 15'hemîn Salvegera Şehîdbûna Dr. Sadiq Şerefkendî û Hevalên Wî Ji aliyê birêz Mihemednezîf Qadirî ve hate pêşkêşkirin

X

*elkê xebatkar yê Kurdistanê!
Xûşk û birayên xweştevî!
Mêvanên heja!*

Ez ji aliyê Polîtbiroya PDK Îranê ve, ji bo beşdariya we di rê û resma 15'hemîn salvegera şehîdbûna rêberê mezin yê gelê Kurd, Dr. Sadiq Şerefkendî, Sekreterê Giştî yê PDK Îranê û hevalên wî, bi germî xêrhatina we dikim. Bêguman beşdariya we di vê civînê de, ji aliyêkê bicîgehandina erk û wezîfeya neteweyî û mirovdostane a we û rêzgirtin ji xebata bi şan û şeref û birûmet a vê koma xebatkarên gelê me û asûdebûna riha nemir a wan e û ji aliyê din ve jî bo careke din nişandana kerb û bêzarî ji teror û terorîzmê ye.

Xûşk û birayên rêzdar!

15 salan berî niho hevalê xebatkar û mandînenas Dr. Sadiq Şerefkendî ji bo encamdana erk û xebatên siyasî û partiye sefera Ewropayê kir. Piştî çend rojan gihîştin bo Ewropayê, bi armanca beşdarîkirin di Kongireya Enternasyonala Sosyalîst bi serokatîya şanda nûneriya PDK Îranê sefera welatê Almanya kir û li bajarê Berlînê beşdarî di wê Kongireyê de kir û gotara PDK Îranê pêşkêş kir û bi awayekî çeleng di bas û niqaşên Kongireya han de beşdarî kir. Piştî bi dawîhatina Kongireya ES'ê, li gor bernameyê diyarîkirî, êvarîya roja 17'ê Îlona 1992'an, bi merema bîr û ra guhertin û gotûbêj li ser rewşa siyasî a Îranê tevî nûnerên beşek ji partî û rêxistinên Opozîsyona Îranê li xwaringeha Mîkonos a Berlînê li hev civiyan.

Li pey demeke kurt ji pêkhatina civiyana wan, terorîstên rejîma Komara Îslamî a Îranê ku ji cihê civînê hesiyabûn, xwe gihîjandin wir û gellek hov û bêrehmane ew dan ber êrîşa çekên xwe û bi vî kiriyara terorîstî, careke din şanda PDK Îranê ku pêkhatibû ji Dr. Seîd Şerefkendî, Sekreterê Giştî yê Partiyê û Fetah Ebdulî, endamê Komîteya Navendî û nûnerê partiye ê wê demê li derveyî welêt, Humayûn Erdelan, nûnerê partiye li Almanya û Nûrî Dêhkurdî, kesayetiye siyasî û dostê qedîmî yê partiye hatin şehîdkirin.

Bi vî awayî rejîmê cinayeteke din derheq Partiya Demokrat ya Kurdistanê Îranê û gelê azadîxwaz ê Kurd û hemû ew kesên ku li seranserî dinyayê dilê wan ji bo azadî, demokrasî û biha û nîrxên mirovahiyê dikute, afirand û rêberên rejîma Komara Îslamî a Îranê jî ku biryara ew tawana mezin dabûn, rûpelek reş a din bi dîroka teji şermezarî û riswabûna xwe zêde kirin û bi encamdana vê cinayete careke din ketin ber kerb û kîn û bêzariya civata navneteweyî.

Gelê Kurd û PDK Îranê hêsta birîna bikul û jan û şehîdkirina rêberê me yê navdar Dr. Qasimlo, Sekreterê Giştî yê PDK Îranê û hevalên wî bi destê terorîstên

Komara Îslamî a Îranê li bajarê Viyenê derman nekiribû, xeberê nexweş û dilêş yê vê bûyera samdar gihîşt me û gelê Kurd careke din tazîdar kir. Diyare rejîma Komara Îslamî a Îranê ji dîrokê ebretê wernagire û nizane PDK Îranê di dîroka teji serbilindî a xwe de, rastî dehan bûyer û qewimînên wiha hatiye û li hember van hewl û bizavên dijminên gelê Kurd de qahîm û mikumtir xebata azadîxwaziya gelê Kurd didomîne.

Dîroka teji rûmet a partiya me jî ev rastiye selimandiye ku piştî şehîdkirina Pêşewa Qazî Mihemed û Dr. Qasimlo bi çî awayekê xebatkarên PDK Îranê di çepera hêvî û xweziyên wan ên serfirazane parêzvanî kirin. Piştî şehîdkirina Dr. Seîd jî rêberiya PDK Îranê û Kadro û Pêşmergeyên qehreman û gernas ên partiye bi piştigiriya civatên xelkê Kurdistanê ji rejîma Komara Îslamî a Îranê re selimandin, di vî kiriyarê de jî weke hemû kirinên xwe ên din şaş û xelet in û nikarin qameta bilind û biheybet a PDK Îranê biçemînin.

Xûşk û birayên rêzdar!

Rêber û xebatkarê navdar ê gelê me, Dr. Sadiq(Seîd) Şerefkendî xwediyê gellek taybetmendî, şîyan û karînen bêmînak bû, her ew karîn jî bû ku piştî şehîdbûna rêberê me yê mezin, pir zû nişan da xebatkarekî xwedî karîn yê Partiya Demokrat û diyariyekî jêhatî yê Dr. Qasimlo û rêberêkî bilîmet yê gelê Kurd e. Her eva jî bû rejîma terorîstperwer a Komara Îslamî a Îranê bi danîna vê kompiloya terorîstî şehîd kir.

Hevalên qedirgiran!

Baskirin li ser jiyana û xebata rêberêkî navdarê Kurd derfeteke zêdetir dixwaze, lê di vî bibiraniya pîroz de, ez bi hewce dizanim bi kurtî qala jiyana û xebata û tekoşîna vî şehîdê mezin bikin.

Rêberê xebatkarê yê partiya me Dr. Seîd sala 1316'an a Rojî(1937) ji malbateke şoreşvan û welatparêz ya Kurd li gundê Terex a Bokanê ji dayîk bûye. Dema ku hêj zarok bû, bavê wî koça dawiyê kir û ji nazkirinên bav bêpar bûye. Lewra serperîştîkirin û xwedîkirina wî ketiye ser milê birayê mezin yê wî, Mamosta Ebdulrehman Şerefkendî naskirî bi Mamosta Hejar, kesayetiye navdar û helbestvanê mezin yê Kurd.

Xwendina destpêkî heta qetandina qonaxa dîplomeyê li bajarên Bokan, Mehabad û Tewrêzê derbas kiriye. Piştî ji bo domandina xwendinê çûye "Danîşera"ya Bilind a Tehranê û sala 1338'an Lîseya Kîmiyayê wergirtiye. Li pey kutakirina xwendinê, vegeeriyaye Kurdistanê û li bajarên Mehabad û Urmîyê erkê pîroz yê dersbêjî(Mamostayî)yê bûye. Bi sedema zanayî, jêhatîbûn, xweştevîbûn û hesta welatparêziyê ve ji aliyê dezgeh û navendên sixor û ajanên rejîma Paşatî ya Mihemedriza Şah ve tevî çend kes ji hevbirên wî ji bo bajarên Erak û Kerecê hatin dûrxistin.

Sala 1351(1972)'an ji bo domandin bi xwendina bilind karî ji borseya Wezareta "ulûm" (Zanîstê) mifahê bistîne û biçê welatê Fransayê.

Sala 1352(1978)'an, ji rêya rêberê zana yê gelê Kurd Dr. Qasimlo tevî armanc û siyasetên PDK Îranê nasyar dibe û xebata xwe a siyasî bi partiye re dest pê dîke. Piştî wergirtina Doktorayê, sala 1355(1976)'an vegeeriyaye Tehranê û bû mamostayê Zanîngehê.

Dr. Seîd serbarê erkê mamostayîya zanîngehê, tevî xwendekar û mamostayên zanîngehê û welatparêzên Kurd pêwendîya siyasî û rêxistinî pêk anîye û bi Dr. Qasimlo re jî tîkiliyek berdeyam û ser û ber pêk anîye. Piştî serkevîna Şoreşa Gelên Îranê, Dr. Şerefkendî wekî tekoşerê demokrat û kesayetiye naskirî yê siyasî di nav Kurdên Tehranê rolek berçav list. Bi sedema jêhatîbûna wî, sala 1980'an bû Ravêjkarê Komîteya Navendî a PDK Îranê û ji wê demê heya dema şehîdbûnê bi awayekî jêhatî erk û wezîfeyên partiye birêve bir û pileyên siyasî û rêxistinî yê partiye yek li pey yekê bi serkevî derbas kirin. Bi taybet dî şehîdbûna Dr. Qasimloyê nemir erkê xwe bi rûmet û serbilindî meşand.

Herwekî min bas kir, Dr. Seîd xwediyê gellek xislet û taybetmendiyên bilind bû, liv û riftarên jêhatî hebû. Di kar û xebatên partiye de rêberêkî zana û jêhatî û xwedî şîyan bû, rêberêkî bi bername û mandînenas û bêrawestan bû. Tevî hemû cure diyardeyên kirêt ên siyasî û rêxistinî ku derbeyê ji pîrensîpên partiye bigehîne, xebat û berxwedanî dikir. Li dijî bê usûlî û serberedayî û derfetperestiyê bû. Ji mirovên şoreşvan û bi bîr û bawer û xebatkar re hez dikir. Hem di gotin û hem di kiriyarê de rûçikekî demokrat û Kadroyekî payebilind yê PDK Îranê bû. Li piraniya organên partiye de cî destê Dr. Seîd xuye bû. Di Radyo, Rêxistina nepenî û weşanên partiye de û aqibet di pêwendiyên navneteweyî de Dr. Şerefkendî nişan da ku rêberêkî mezin û bi şîyan yê partiya me û kesayetiyekî xwedan helwest e.

Xebatkarê din yê vî bûyerê kekê Fetah Ebdulî, endamê Komîteya Navendî û nûnerê wê demê ê PDK Îranê li derveyî welêt bû. Kek Fetah yek ji Kadroyên çeleng ê partiye bû, her ji destpêka xebata siyasî a xwe di refên partiya me de, heta pileya

Komîteya Navendî bi serkevtî bihurand û erk û wezîfeyên şoreşgerî ên xwe birêve biriyê.

Di berpirsiyariya xwe a dawî jî ku nûnerê partiyê li derveyî welêt bû, bi awayekî jêhatî xizmet bi armancên partiya me a xebatkar kir.

Şehîdê din ê me, kekê Humayûn Erdelan, nûnerê PDK Îranê li welatê Almanya bû. Kek Humayûn wekî rawşenbîrêkî bi bîr û bawer û di xizmeta armancên neteweyî ên gelê Kurd bû û erkên siyasî û wd...yên partiyê dimeşand.

Goriyên din ên bûyera Mîkonosê, birêz Nûrî Dêhkurdî xebatkarê rêya azadî û demokrasiyê û dostê dêrîn yê partiya me bû ku beşek zaf ji temenê xwe di pêxema xebat ji bo wan armancan de terxan kiribû û aqibet di wê rêyê de jî jiyana xwe ji dest da.

Şehîdbûna xebatkarekî navdar û rêberê leheng wekî Dr. Seîd û desteyek ji xebatkarên partiya me ji bo tevgera rizgarîxwaziya Kurd bi giştî û nemaze PDK Îranê û malbatên wan ên welatparêz ziyar û xisareke mezîn û jibîrnekirî ye. Ev kiriyara terorîstî bi qasekê dilêş bû ku civata navneteweyî hejand. Lewra ji hêla kom û komeleyên siyasî û mirovhez ve hate şermezarkirin û daxwaza vekolîn û lêpîrsîn li ser awayê vê kiriyara terorîstî û herwiha cezakarîna tawanbarên ve cinayetê ji dewleta Almanya û dezgeh û saziyên ewlekarî û dadê ên wî welatî kirin.

Polîsê Almanya jî bi lezginî dest da tekoşinê û di demeke kurt de karî bikujên cinayeta terorîstî a Mîkonosê binçav bike. Piştî zêdetir ji 3 sal û nîvan vekolîn li ser sūçbaran, Dezgeha Dadê a Almanyayê gihîşt ve encamê ku terorîst ji aliyê rêberên rejîma Komara Îslamî a Îranê ve hatine sipartin ku ve cinayetê encam bidin. Biryara Dadgeha Federal a Almanyayê û encama lêkolînan di 23'ê Nîsana 1997'an hate îlankirin û li seranserê cîhanê deng veda. Li pey ev biryara Dadgeha Dadê a Almanyayê, dewleta Almanyayê, Amerîka û her wiha Yekîtiya Ewropayê di civîna Civatên Wezîran de ku di 29.04.1997'an li Lokzamborgê hate lidarxistin, ev tawana rêberên rejîma Îslamî a Îranê hate mehkûmkirin. Piraniya wan welatan balyozên xwe ji Îranê vexwendin û pêwendiyên xwe ên diplomasiyê bi Îranê re ji bo demekê sekinandin.

Xuşk û birayên qedirgiran!

Rejîma Komara Îslamî a Îranê piştî derbasbûna 28 salan ji desthilata reş û gemar a xwe de, nekarî ye ku daxwaziyên siyasî û sivil ên neteweyên Îranê dabîn bike. Ji bo mana desthilata xwe a dîktator, li ser siyaseta çewisandin û tund û dijwariyê berdeyam e. Bi taybet piştî hatine ser kara Mehmûd Ehmedînejad bi tevahî ji bo serkuta hemû dengeke

demokrasîxwazane û hemû hewl û bizaveke şoreşvanî û welatparêzane pêleke din ji girtin, îşkence û îdaman dest pê kiriyê û girtîxane ji azadîxwaz, rojnamevan û çalakên xebata sivil teji kirine. Herwiha rejîm di warê aborî ve jî rastî kirîz û pîrsgirêkên kûr bûye û giranî, bêkarî û betalî, qendelî û rîziyoka îdarî û civakî yê bûye beşek din ji ve qeyranê.

Di siyaseta navdewletî de jî bi sedema neparastina yasayan û liberçavnegirtina rêşayên navneteweyî û çaresernekirina projekta Etomî û alîkarî bi terorîzma navdewletî re û politîka maytêkirin û destavêtin di nav kar û barên welatan de, bi tevahî di nav û kom û komeleyên siyasî û navneteweyî de munzewî bûye û bawerî û hitbara xwe li cem welatên pêşverû û mirovdost ji dest daye.

Hevalên hêja!

Em di çaxekê de 15 saliya şehîdbûna rêberê mezîn yê partiya xwe Dr. Sadiq Şerefkendî û hevalên wî bibîr tînin ku di seranserê cîhanê de û nemaze li Rojhilata Navîn xebateke tund û dijwar li dijî terorîzm û dîktatoriyê didome û rojane sedan kes dibin goriyên destê teorîzmê.

Eva di demekê de ye ku niha basê ve çendê tê kirin ku Dezgeha Dad a Almanya dixwaze çend kes ji bikujên cinayeta Mîkonosê di dawiyê îsal de serbest berde û bişînin welatên wan. Em bawer in ku kiriyareke wiha ji bilî bêhurmet bi nîrx û û pîrensîpên mirovahiyê û binpêkirina mafên mirovan tu peyameke din di dû de tune, lewra em daxwaz dikin ku rê û derfata serbestberdana van tawanbaranê nehê dayîn û hewl û xebata ve yekê jî were dan ku rêberên rejîma teror û tawanê a Komara Îslamî a Îranê jî wekî biryarderên ve cinayeta terorîstî di dadgeheke navneteweyî de bi cezayên xwe bigihîjin.

Beşdarên rêzdar!

Di rastî de bibîranîna Dr. Şerefkendî û hevalên wî ên nemir, tenê yadek nine ku di roja 17'ê Îlonê de were rêzgirtin. Belkî bîranîna û serpêhatiyên wan hev gav di nav dilê tev Kurdek welatparêz de zindî ne. Xebat û tekoşîna teji destkevt û serfirazî, exlaq û sincê bilind yê şoreşvanî yê wan, rêbaza herdem zindî ya wan sermeşq û mînakek bêwêne a xebata me ye û em şanazî û rûmetê bi wan dikin.

Her wekî em mêze dikin gelê xebatkar yê Kurdistanê û keç û xortên wefadar ên neteweya Kurd û gişt hogirên azadî û demokrasiyê jî li seranserê dinyayê bîranîna rêberê nemir ê gelê me rêz digirin û xwegorîkirina wan bilind dinirxînin. Her di wê demê de jî kerb û bêzariya xwe ji terorîzmê û rêberên rejîma Komara Îslamî a Îranê wekî biryarderên cinayeta Mîkonosê û sedan kiriyarên din ên terorîstî didin xuyakirin û şermezar dikin.

Di 15'hemîn salvegera şehîdbûna

rêberê zana Dr. Sadiq Şerefkendî û hevalên nemir Fetah Ebdulî, Humayon Erdelan û Nûrî Dêhkurdî, careke din em tevî canê paqij ê wan soz û peymanê nû dikin heta bidestveanîna armancên wan û gihîştina gelê Kurd bi mafên berheq ên xwe xebat û rêbaza wan a pîroz didomînin û ala armancên wan her bilind û geş radigirin.

Silav li canê paqij yê Dr. Seîd û hevalên wî

Bihilose rejîma terorîstperwer a Komara Îslamî a Îranê

Serkeve xebata gelên Îranê ji bo anîne serkara sistemeke demokratîk û federal di Îranê de

Di dawiyê de careke din bona beşdariya we rêzdarên di vê rê û resmê spas dikim.

Di Binkeya Deftera Siyasî Ya PDK Îranê De, 15'hemîn Salvegera Şehîdên Terora Berlîne Hate Bibîranîn

Roja duşem, 17.09.2007'an, di rê û resmek berfireh de bi beşdariya endamên rêberî, Kadro û Pêşmergeyên PDK Îranê, rêz ji bîranîna Şehîdên terora Mîkonosê, **Dr. Sadiq Şerefkendî, Fetah Ebdulî, Humayûn Erdelan û Nûrî Dêhkurdî**, bi boneya 15'hemîn salvegera terora wan ji aliyê dewleta Komara Îslamî a Îranê hate girtin.

Rê û resm bi xwendina sirûda neteweyî a **Ey Reqîb** û rawestandina deqîqeyek bêdengiyê bona hurmetgirtin ji hemû Şehîdên rêya azadiya Kurd û Kurdistanê dest pê kir. Piştî peyama Deftera Siyasî a PDK Îranê bi ve boneyê ji aliyê rêzdar **Mihemednezîf Qadirî**, endamê Polîtbiroya partiyê hate pêşkêşkirin. Di peyama Deftera Siyasî de, Mihemednezîf Qadirî tevî lînihêrînek ji çawaniya bûyera terorîkirina Dr. Sadiq Şerefkendî û hevalên wî, bi kurtî li ser jiyana, xebat û kesayetiya Dr. Şerefkendî, kekê Fetah Ebdulî, Humayûn Erdelan û Nûrî Dêhkurdî sekinî û herwiha beşek ji taybetmendiyên bilind ên Dr. Şerefkendî anîn berbas.

Piştî li ser terora han û pêkhatina Dadgeha Mîkonosê bal hatibû kişandin.

Di dawiyê peyama Deftera Siyasî ya PDK Îranê bi boneya 15'hemîn salvegera Berlîne ji aliyê Komara Îslamî, tevî îşarekirin bi serbestberdana yek ji rêveberên terorê ji aliyê dewleta Almanyayê, daxwaz hatibû kirin ku dewleta Almanya xwe ji vî karî biparêze.

Di beşek din ya rê û resma rêzgirtin ji bîranîna Şehîdên terora Berlîne, peyama hevbeş ya Yekîtiya Jinan, Yekîtiya Ciwanan û Yekîtiya Xwendkarên Demokrat ên Kurdistanê Îranê ji aliyê **Hejar Rehîmî** ve hate xwendin.

Di beşên din ên rê û resma bibîranîna 15'hemîn salroja terora hov a Mîkonosa Berlîne de, çend sirûd, helbest, pexşan û wd... taybet ji bo ve boneyê hatin pêşkêşkirin

Bîranînek Ji Cinayeta Agirberdana Gundên Bajarê Makûyê

Mecîd Cinîkanlû

Heke em lênihêrînekê bi ser dîroka xebata azadîxwaziya neteweya Kurd bikin, gellek xuya

û eşkere ji me re derdikeve ku desthilat ên dagirker ên Kurdistanê ji tu zulm, zordarî, kuştin û cinayetekê li dijî neteweya bindest û belengaz a Kurd xwe neparastine. Wan dewletan herdem û aliyê kêr ji sed salan berî niha ve, ji heyîn û çavkaniyên aborî ên axa Kurdistanê çek û sîlah kirîne û bi wan çekan Kurd kuştine û gellek nimûneyên komkujiyên biçûk û mezin encam dane.

Heta duh rejîma Faşîst a Beesê bi serkêşiya Sedamê dîktator bi bombeyên Kîmyayî li Helebçeyê 5000 mirovên sîvil kuştin û cinayeta Enfalê afirand, li Turkiyê hikûmeta nejadperest a wî welatî di çarçoveya siyaseta Kemalîstî a înkara Kurdan, Kurd bi Turkên Kovî binav dikirin û şoreşên Kurdan qir dikirin û zimanê Kurdî qedexa dikirin, li Sûriyê jî rejîma dîktator a wî welatî hêj Kurd bê nasname hêlane û zext û îşkence û kuştin ji bo Kurdên vî parçeyî vê bûye edetke rojane a jiyana wan, li Îranê jî Kurdkujî, asîmîlasyon û kuştin û terorkirina rêber û keç û xortên welatparêz û azadîxwaz ên vî parçeyî her berdewam bûye û her du rejîmên Şahensahî û Komara Îslamî ji tu cinayetekê li dijî Kurdan parêzî nekirin û nakin, lê tevgera rizgarîxwaz ya Kurd her di çepera heqxwaziyê de maye û xebata Kurdan bona bidestxistina mafên neteweyî li hemû beşên Kurdistanê ne rawestayê. Bi xweşî ve 15 sal e Kurdistan a Başûr azadî wergirtiye û Hikûmeta Herêma Kurdistanê ava bûye.

Di vê nivîsarê em dê lênihêrînekê bi ser cinayeta agirberdana gundeke bajarê Makûyê bikin. Di dema sed salên derbasbûyî de sistêmên Paşatî û Komara Îslamî, ji ber mafxwaziya Kurdan li Îranê, neteweya me herdem ketiye ber êrîş û xezeba wan du desthilatên zordar û Kurdkuj. Rejîma Pehlewî bi qirkirina şoreşa Simkoyê Şîkak û hiloşandina Komara Demokratîk a Kurdistanê li bajarê Mehabadê û îdama rêberên Komarê û kuştin, dîrxistin û wd... ji tu kiriyareke cinayetkarane xwe neparast.

Piştî nemana rejîma dîktator a Pehlewî û serketina Şoreşa Gelên Îranê di sala 1979'an, hemû gelên Îranê bi vê hêvî û xweziyê bûn ku tevî bidestvegirtina desthilatê ji aliyê rejîma taze hatî a Komara Îslamî dê bikarin

mafên neteweyî, hiqûq û azadiyên mirovî ên xwe bidest bixin. Lê rejîma Melayan bi serkêşiya Xomeynî ji rojên destpêka serketina şoreşê bi êrîşa ser neteweyên Îranê li Turkmen Sehra, Belûçistan û Kurdistanê naverok û kakila cinayetkarane a xwe bi xelkê Îranê û nemaze neteweyên bindest ên Îranê nîşan da. Hevdem tevî îlankirina xebata eşkere ya PDK Îranê di 11'ê Reşemeya 1358(1980)'an, Partiya Demokrat bi piştevaniya civatên xelkê Kurdistanê ji bo bidestveanîna mafên neteweyî ên gelê Kurd di çarçoveya Îranê hewl da ji rêya gotûbêj û diyalogê bi hikûmeta navendî re daxwaz û xwestekê rew a û dêrîn ên Kurd bîne cî. Lê Xomeynî bi dana Fetwayê li dijî neteweya Kurd di 28'ê Gelawêja 1358(1980)'an de, bersiva banga aştiyane û azadîxwaza Kurdan bi guleyan da. Di vê pêvajoyê de xortên

Wêneyek ji gundê Yarmiqê

gelê Kurd li seranserê Kurdistanê û di vê navberê de bajarê Makû û derdorê jî bi piştgiriya bernamêyên neteweyî û mirovhezane yên PDK Îranê rabûn. Ji ber ku ev bajarê Kurdistanê herdem melbenda şoreş û bizavên neteweyî ên Kurdan bûye û zanariyên bêtir li ser tevgerên Kurdan hebûn û pir caran hatibûn mişextî, koçberkirin û dîrxistin. Xelkê Kurd yê vî navçeyê di salên 1930'an, roleke çeleng û ektîv li serhildan û alîkariya Şoreşa Agirî bi rêberiya Partiya Xoybûn û Êhsan Nûrî Paşa re hebûn.

Di vê rêyê de şehîdên wekî **Ferzinde Celalî** diyarî rêbaza azadî û rizgariya Kurdistanê kiribûn. Piştî serkut û qirkirina vî şoreşa bi hevkarîya Turkiyê û Îranê, bêtirî 165 gundên vî deverê di nav axa Îran û Turkiyê de bi tevahî hatin kavilkirin û ji nav çûn û nêzîk 200 malbatên Kurd ên Makûyê ji bajarê Qezvîna Îranê re hatin dîrxistin, sirgûnkirin. Di dema Şoreşa Agirî de û piştî serkutkirina vî şoreşê, çiyayê Agiriyê biçûk li hember çend sed metr

erdî li herêma Sêroyê, di navbera van du rejîman hate guhertin. Serbarê vana hemûyan, serpêhatiya parçekirina Kurdistanê bi du parçeyan bo cara yekemîn di deşta Çaldîrana Makûyê, hêj di lavik û kilamên jin û mîrên vî navçeyî de, xem û kula giran a parvekirina axa Kurdistanê ye. Ji ber vî sedemê xelkê Kurd yê vî herêmê di destpêka şoreşa Gelên Îranê wekî her derekî Kurdistanê ji bo parastin û berevanî ji armancên neteweya Kurd amade bûn. Lewra her di rojên destpêka şoreşê de bi sedan ciwanên vî devera Kurdistanê Rojhilat ji bo bidestxistina maf û azadiyên berheq û demokratîk ên gelê Kurd tevî refên Pêşmergeyên PDK Îranê bûn. Roja 14'ê Xezelverê sala 1360'an a Rojî(6'ê Ciriya Pêşîn a sala 1981)'an, hêzên Sipaha Pasdaran a Komara Îslamî a Îranê êrîşeke berfireh kirin ser gundên bajarê Makûyê û cuda ji wêran û xirakirina dehan xanî û malên gundiyan deverê û kuştina xelkê sîvil, gundê **Yarmiqê Jêrîn** bi tevahî şewitandin. Piştî agirberdana gund, sedan ser ji ajal û heywanên xelkê vî gundê ji nav birin. Herwiha du kes bi navên: **Îsmayîl Ramî** û **Hesen Dîrexşanî** kuştin û jinek bi navê **Besê Şehnazî** bi xurtî birîndar bû û xelkê din ên vî gundî neçar man cî û warê xwe biterikînin. Hevdem tevî vî êrîşa Pasdarên Xomeynî çendîn xaniyên gundê **Xermanê** bi destê wan xirab bûn ku tenê tawana xelkê vî gundî piştevanî ji armanc û mafên neteweyî bi rêberiya PDK Îranê û xwedîkirina Pêşmergeyan bû. Hemû ev bûyer di çarçoveya fermana cîhada Xomeynî li dijî xelkê Kurdistanê bûn, fetwa û fermanek nemirovane ku heya îro jî her didome û her rojê jiyana çend welatîyên Kurd distîne.

Rejîma cinayet û gemar a Komara Îslamî wisa difikire ku bi kuştin, îdam, îşkence, dîrxistin, kavilkirin û wd...ya Kurdan û cî warê wan, dê bikare neteweya Kurd neçar bike dest ji bizav û xebatê berdin, lê cinayetên han û heta terorkirina rêberên mezin û navdar xebata azadîxwaziya Kurd li Kurdistanê Îranê wek Pêşewa Qazî Mihemed, Dr. Qasimlo, Dr. Şerefkendî û wd... nekarî Kurdan rastî têkçûnê bîne û wan di rêbaza bidestxistina maf û azadiyên neteweyî dilsar bike. Belkî ev hemû serkut, qirkirin û zordarî pêvajoya serhildan û nîşandana nerazîbûna xelkê Kurd û domandina rêya rêberên şehîd germ û gurr û mikumtir kiriye û bêguman ev xebate heya roja serbestiyê dê her bidome.

Di 26'mîn salvegera cinayeta agirberdan û kavilkirina gundê Yarmiqê Jêrîn a ser bi bajarê Makûyê, em tevî mehkûmkirina wê cinayeta hov, şehîd û norivên din ên vî cinayetê hîhîrînin

Çalakiyên Rêzgirtin Ji 15'hemîn Salvegera Şehîdkirina Dr. Şerefkendî û Hevalên Wî

Li Hundirê Welat 15'hemîn Salvegera Şehîdên Mîkonosê Hate Bibîranîn

Xelkê gund û bajarên cur bi cur ên Kurdistanê Îranê bi boneya 15'hemîn salvegera terorkirina Dr. Sadiq Şerefkendî û hevalên wî, li ser bangewaza Komîsyona Rêxistina Nepenî ya PDK Îranê, serdana malbatên şehîdan û mezarên pîroz yên şehîdan kirin.

Herwiha bi vê boneyê li piraniya gund û bajarê Kurdistanê de çalakiyên bibîranînê di astekî berfireh de hatin lidarxistin.

Bi Beşdariya Sedan Kes Ji Akinciyên Ewropa û Nûnerên Partî û Rêxistinên Kurdistanî û Îranî

Li Goristana Pîrlaşêzê 15'hemîn Salvegera Şehîdên Mîkonosê Hate Bibîranîn

Bi sedan kes ji Kurdên akincî ên Ewropa bi beşdariyeke berçav, şehîdên Mîkonosê hatin bibîranîn. Roja yeşem, 16.09.2007'an, endam û alîgirên PDK Îranê ji çend welatên Ewropayê ve ji bo beşdarîkirin di wê rê û resmê de civiyan. Di wê rê û resmê de ku birêz **Xusro Ebdulahi**, berpirsê Pêwendiyên Navneteweyî ên Partiyê ve dest pê kir, birêz **Hesen Şerefi** Cîgirê Sekreterê Giştî yê PDK Îranê di gotarekê de, tevî bibîranîna goriyên terora Komara Îslamî a Îranê, beşdariya Kurd û Îranî û biyaniyan di vê rê û resmê de ji aliyekê nişaneyê derbirîna bêzariyê ji terorîzma Komara Îslamî û mehkûmkirina teror û terorîzmê û ji aliyeke din ve nişaneyê rêzgirtin û emegdarî bi rêbaza rêberên şehîd hesaband. Rêzdar Hesen Şerefi di doma axavtina xwe de tevî baskirin ji taybetmendiyên Dr. Şerefkendî, sedemên terorkirina wî ji aliyê Komara Îslamî anîn berbas. Di beşeke din a axavtînen xwe de birêz Şerefi tevî dubarekirina siyasat û

piresîpên neteweyî û demokratîk ên PDK Îranê, di wê rojê de daxwaz ji xelkê Kurdistanê kir ku di pêxema gihîştin bi armancên rêberên şehîd de, beşdariyeke çalakî di xebata neteweyî a gelê Kurd de bikin.

Di rê û resma han de Pirofesor **Dr. Kendal Nezan** Serokê Enistîtuya Kurd ya Parîsê, nûnerê Rêxistina Bijîşkên Bêsinor, nûnerê Hikûmeta Herêma Kurdistanê, nûnerê Rêxistina Çirîkên Fedayî(Pirani), nûnerên partî û rêxistinên din ên Kurdistanî peyama û gotar xwendin.

Hêjayî gotinê ye ku hejmarek berfireh ji endam û alîgirên PDK Îranê ji gellek welatên Ewropayê tevî rê û resma bibîranîna han bûn û soz û peyama xwe tevî şehîdên Mîkonosê nû kirin.

Li Stokholmê 15'hemîn Salvegera Şehîdên Mîkonosê Hate Bibîranîn

Komîteya PDK Îranê bi alîkariya Yekîtiya Jinên Demokrat ên Kurdistanê Îranê, rê û resma 15'hemîn salvegera şehîdkirina Dr. Sadiq Şerefkendî û hevalên wî li bajarê Stokholm a Swêdê bi beşdariya nêzik 300 kesan hate lidarxistin.

Roja şemî, 15.09.2007'an, rê û resma 15'hemîn salvegera terorkirina nemirovane a Dr. Sadiq Şerefkendî Sekreterê Giştî yê PDK Îranê, kekê Fetah Ebdulî, endamê Komîteya Navendî û nûnerê wê demê yê partiyê li derveyî welat, Humayûn Erdelan, berpirsê Komîteya PDK Îranê li Almaniyayê û Nûrî Dêhkurdî, dostê partiyê li bajarê Stokholmê hate lidarxistin. Destpêka bernamêyê bi ragirtina deqîqeyekê bêdengî bona rêzgirtin ji canê paqij yê şehîdan dest pê kir, piştê ji aliyê rêveberê bernamêyê **Aso Seyad** çend beş ji gotinên Dr. Sadiq hate xwendin. Piştê ji aliyê YCDK Îranê ve kurteşanoyek ji aliyê **Cemal Qeytulî** û sirûdek di bin navê **Berxwdan** ji amadekirina **Aram Ebdulayi** hate pêşkêşkirin.

Di doma rê û resmê de çendîn partî û kesayetiyan siyasî gotar û peyama xwendin ku bi vî awayî bûn:

- 1- Peyama Komîteya Swêdê a PDK Îranê ji aliyê Qasim Qehremanî
- 2- Peyama Komîteya Alîkariya Hêzên Siyasî ên Kurd û Kurdistanî ji aliyê Elî Zendî
- 3- Peyama Kongireya Neteweyên Îrana Federal, tayê Stokholmê ji aliyê Mihemed Zeynedîn
- 4- Pêşkêşkirina gotarekê li ser **rola Dr. Şerefkendî di PDK Îranê de** ji aliyê rêzdar Babaelî Mêhrperwer ve
- 5- Peyama Yekîtiya Jinên Demokrat ên Kurdistanê Îranê ji aliyê Xatûna Mestûre Sultanî
- 6- Pêşkêşkirina gotarekê di bin navê **raman siyasî û çîhanbîniya Dr. Sadiq de**, ji aliyê Kemal Mecîdpûr, çalakî siyasî
- 7- Peyama Federasyona Komeleyên Kurdistanî li Swêdê ji aliyê Selam Cizîrî
- 8- Pêşkêşkirina gotarekê di bin navê **serxwebûna siyasî ya Şehîd Dr. Seîd de**, ji aliyê Ebdulriza Kerîmî, Ravêjkarê Komîteya Navendî ya PDK Îranê

Di wê rê û resmê de ev peyamane ji gihîştibûn:

1. Komîteya Pêşmergeyên Dêrîn ên Kurdistanê, tayê derve
2. Peyama Herêma 3 a Federasyona Komeleyên Kurdistanî
3. Peyama Partiya Demokrat a Kurdistan – Bakur, tayê Swêdê

Di beşa dawî a wê rê û resmê de, ji aliyê **Mistefa Zarefî** bi nûneriya Komîteya Swêdê a PDK Îranê ve, destegulek emegdarî û wefadariyê ji xûşka **Cemile Hesenxali**, kesike nêzik malbata Dr. Sadiq Şerefkendî re hate pêşkêşkirin.

Her wiha destegulek bi nişana qedirzanîne ji kekê **Mutelib** weke hevşagirdê Dr. Seîd hate pêşkêşkirin.

Selam Cizîrî helbetsek ku ji bo Dr. Seîd nivîsandibû, xwend. Piştê **Qemer Xusrewî** û **Şahîn** du sirûd pêşkêş kirin. Rê û resma rêzgirtin ji bibîranîna şehîdên terora Mîkonosê, li Stokholmê bi xwendina sirûda **Ey Şehîdan** dawî pê hat

Rapora: Komîteya Swêdê a PDK Îranê

Daristanên Çend Bajarên Kurdistana Îranê Hatin Şewitandin

Heyamek dibe ku agir ji daristanên çend bajarên Kurdistana Îranê tê berdan û xwezaya bedew û delal ya Kurdistanê tê jinavbirin. Hate eşkerekirin ku hêzên ser bi Komara Îslamî agir berdidin daristanên Kurdistanê. Li jê em dê nûçeyên herî nêzik bixin pêşberî we xwendevanên hêja:

Hêzên Rejîmê Agir Berdane Daristanên Hewramanê

Navenda Nûçeyan ya PDK Îranê da zanîn ku heyamekê berî niha du kes ji kirêgirtiyên rejîmê agir berdane daristanên devera bajarê Pawe û devera Hewramanê.

Li gor gotinên şahîdên amade di vê bûyerê de, daristanên Hewramanê, rasterast ji aliyê kirêgirtiyên rejîmê ve hatin şewitandin.

Piştî ku çend daran daristanên han hatin şewitandin û xelk li dû rêveberên vê kiryarê digeriyan, eşkere bû ku 2 kes ji kirêgirtiyên Ewlekariya Komara Îslamî ku otombêleke sipî hebûn, agir berdane daristanên Pawe û Hewramanê. Xelkê kesên han di dema agirberdana daristanan dîtine.

Hêjayî gotinê ye ku seba şewitîna daristanên Hewramanê, gellek cotkar û pezdaran vê deverê tûşî zirar û zîyanên giran hatine û ekosistema vê deverê jî rastî zaf zîyan û xisarên berfireh hatiye.

Wêne: Agirberdana daristanên bajarê Pawe ji aliyê hêzên Komara Îslamî ya Îranê ve

Daristanên Dizlê Ji Hatin Şewitandin

Herwiha hejmarek ji kirêgirtiyên rejîmê heftêya derbasnûyî, agir berdan daristanên çiyayên pişt gndê Dizlê ser bi bajarê Merîwanê.

Piştî agedarbûn ji vê kiryarê, xelkê hewlên xwe bona destpêkirina agir dan, lê Besîciyên rejîmê ji bo berlêgirtin ji vemirandina agirê han, rêya wî karî ji xelkê girtin û pevçûn derdket holê. Hêjayî gotinê ye xelkê gundê Dizlê bê guhdan bi gefxwarinên kirêgirtiyên rejîmê û piştî pevçûna bi wan re, agirê ku li daristanên gundê Dizlê hatibû berdan, temirandin.

Hêjayî gotinê ye ku di çend rojên borî de daristanên derdora bajarê Cîwanroyê û daristanên çend bajarên din yê Kurdistanê jî hatine şewitandin.

Li Navenda 3 Ya Kurdistanê 15'hemîn Salvegera Terorkirina Dr. Şerefkendî û Hevalên Wî Hate Bibîranîn

Roja duşem, 17.09.2007'an, bi boneya 15'hemîn salvegera terora li dijî Dr. Sadiq Şerefkendî û hevalên wî ji aliyê Komara Îslamî ve, civîneke bibîranînê li Navenda 3 ya Kurdistanê bi beşdariya berpirsaryên Navenda 3 ya Kurdistanê û Kadro, Pêşmerge û malbatên wê Navendê hate lidarxistin.

Di vê civîna bibîranînê de, hevalên **Qasim Keleşî, Sidiq Derwîşî û Kemal Xizrî** li ser kesayeti û taybetmendiyên Dr. Şerefkendî û rol girîng a wî di PDK Îranê de gotar pêşkêş kirin.

Piştê çend sirûd, peşxan û helbestên taybet bi vê boneyê hatin xwendin.

Di beşa dawî a civîna bibîranîna 15'hemîn salroja terorkirina Dr. Sadiq Şerefkendî û hevalên wî de, li Navenda 3 ya Kurdistanê 34 berg ji pirtûka **Albûma Şehîdan** pêşkêşî 34 malbatên Şehîdên serbilind ên rêya azadiyê hatin kirin.

Îranê Sînorên Xwe Li Ser Herêma Kurdistanê Girtin

Rapor/ Azad Kurdî

Roja duşem, 24'ê Îlona 2007'an, Komara Îslamî a Îranê bi awayekî fermî 5 sînorên xwe ên bazirganiyê

bi Herêma Kurdistana Îraqê re girtin.

Ev kiryara rejîma Îslamî a Îranê ji bo nerazîbûn li hember girtina kesekî Îranî bi navê **Mehmûd Ferhadî** derket holê ku roja pêncşem, 20.09.2007'an, li Hotel Palas a Silêmaniyê ji aliyê hêzên Amerîkî ve hate girtin.

Arteşa Amerîkayîyan da zanîn ku Mehmûd Ferhadî yek ji endam û berpirsaryên bilind yê Sipaha Quds di Îraqê de ye ku bi dizî ve û ji rêya ne qanûnî bombeyên xurt û bixeter ku li ser rêyan tê bikaranîn, tîne Îraqê û her wiha terorîst û hêzên tundrew ên biyanî perwerde dike û ji Îraqê re dişîne.

Rayedarên Komara Îslamî dibêjin ku Ferhadî Ravêjkarê Bazirganiyê yê Parêzgarê Kirmaşanê ye û her wiha berpirsaryê ticareta sînorî ya Parêzgarîya Kirmaşanê ye ku ev îdeaya berevajî gotin û helwesta Amerîkayîyan li ser vî kesî diselimîne.

Di daxuyaniya piştî girtina Ferhadî li Silêmaniyê, Pentagonê diyar kir ku kesê girtî heftemîn berpirsaryê bilind yê hêza Qudsê ye ku li Îraqê hatiye girtin. Her wek tê zanîn di meha yekem a sala 2007'an de, hêzên Amerîkayî li bajarê Hewlêrê jî avêtin ser navendeke sîxor û ajanê a Komara Îslamî a Îranê û 5 kes girtin ku heya niha jî di destê hêzên Amerîkayî de ne.

Gellek karnasên aborî û siyasetsvan li ser vê baweriyê ne ku daxistina sînorên Helebçe, Xaneqîn, Başmax, Pêncvîn û Hacî Omeranê ji aliyê Komara Îslamî a Îranê li ser Herêma Kurdistanê dorpeçkirina aborî yê xurt pêk bîne. Girtina sînoran bi Herêma Kurdistanê re çîpas zîyan û zextê bîne ser Hikûmeta Herêma Kurdistanê, bi wê radeye jî zîyan û zirarê dide şirket û kompaniyên Îranê ku bi Herêma Kurdistanê re alvêr û dan û standinê dikin.

Tê gotin nêzik 120 şirketên mezin yê Îranî li Kurdistanê dixebitin ku piraniya wan di warê xaniçekirinê de kar dikin. Piraniya şirketên Îranî ser bi hêzên Ewlekarî, Sipaha Pasdaran û saziyên din ên dewletî ên Îranê ne, lê ji ber hevtixûbbûna 4 parêzgehên Kurdistana Îranê tevî Herêma Kurdistanê

alvêr û kirîn û firotineke berfireh bi Kurdistana Îraqê re di navbera her du aliyên de heye ku bêguman girtina sînoran zextê dixwe ser her du beşên Kurdistanê.

Li piştî perdê vê kiryara Komara Îslamî a Îranê, gellek armanc û meremên taybetî ên din veşartî ne. Ji aliyê dewleta Îranê bi vî karî dixwaze baykot û tengasiyên zêdetir bixer ser Hikûmeta Herêma Kurdistanê û hikûmeta Kurdî jar û lawaz bike. Ji aliyê din Hikûmeta Kurdistanê û Amerîkayê berde hev û alozî û nakokiyên di navbera wan de çê bike. Her wiha Îranê bi vî karî dixwaze zext û givaşkê bîne ser partî û rêxistinên azadixwaz ên Kurdistana Îranê ku li Kurdistana Başûr niştecih in.

Hêjayî gotinê ye ku hêzên Sipaha Qudsê yê ser bi Sipaha Pasdaran a Komara Îslamî bi destavêtin di nav kar û barên hundirê Îraqê weke sandina çek, sîla û bombeyan ji terorîst û neyarên Hikûmeta Îraqê re, piştevanî û perwerdekirina terorîstan û hatin bo nava axa Îraqê û wd... berdewam ji aliyê Amerîkayîyan tê rexnekirin. Amerîkayîyan bi dehan caran bi belge û dukumentan xebat û çalakiyên Sipaha Quds li Îraqê kifş û eşkere kirine û pîr caran jî hişyarî dane rayedarên Îranê. Mehmûd Ferhadî yek ji berpirsaryên hêza Qudsê ye û girtina wî di çarçoveya çalakiyên vê hêza têkder di Îraqê de ye.

Hevpeyvîn Bi Xatûna Kejal Hacîbasî, Hevjîna Şehîd Fetah Ebdulî Re

**Hevpeyvîn: Rehîm Reşîdî
Wergerandin/ Omîd Esxeran**

Xatûna Kejal, em spasîya we dikin bona beşdarîkirin di vê hevpeyvînê de.

Ez jî spasîya we dikim bona vê çendê ku we derfet da min ku li ser bûyera Mîkonosê biaxivim.

Bila em ji vê pirsîyarê ve dest pê bikin ku gelo nûçeya şehîdbûna Dr. Şerefkendî û hevalên wî çawa gihîşte we?

Panzdeh salan berî niha di roja 26.06.1371(17.09.1992)'an, demjimêr 11'ê şevê, dengê telefonê ez ji xewê şiyar kirim. Ez recîfîm, kêmtir ji deqîqeyekê hemû ew biranînên tal û nexweş ku jiyaneke dihejîne, ji ber çavên min de derbas bûn. Tu bêjî eva neqewimî be ku ez hertim jê ditirsîyam? Çunku hevjinê min di seferê de bû, seferek ku gellek caran bê vê çendê ku min karîna eşkerekirina vê hebe, min jê ve bû ku dê bêvegerîn be. Mixabin her eva bû

ku ji mêj ve bû ez jê ditirsîyam.

Li sirgûnê, li xerîbiyê, dûr ji malbat û kes û karan, di nav dilê welatekê de ku tewr(heta) min zimanê wê jî fam nedikir, bi xwe û zarokê 5 salî, ji nişkî ve kela xweziyên min herifî û min xwe tenê dît. Me ku hetanî duh di bin sîbera wî de hest bi taliya jiyaneke nedikir û min jê ve bû ez jina herî bextewer im, di demeke kurt de em bêderfet man

**Şehîd Fetah Ebdulî - Kejal Hacîbasî
(hevsera wî)**

û tarîfî bi ser jiyana me de zal bû.

Ew telefona biyom hilgîrê wê peyamê bû "di zûtîrîn dem de, xwe bigehîne defterê, kes namaye". Derfeta axavtîne tune bû, kî nemaye? Çi qewimî ye? Li kuderê? Çawa? Kengî? Tu kesek nebû ku bersiva pirsîyarên min bide. Telefon qut bû, tenê li ber serê xweştîyê xwe ku di xewa kûr a zarokiyê de bû, ez dilerizim û min rondik dibarandin, rabe zarokê min ê xweştîvî, rabe xweştîyê min, divêt em herin, dibêjin.... dibêjin ku babê te birîndar bûye!!!

Kurê min fam nekir ku ez çî dibêjim, çima nîvşev jî xewê rabe û here ciheke din, nedizani ku ji bo çî dayîka wî hêşiran dibarîne û dil bi xem e? Wî ku heya wê demê dayîka xwe bi vî awayî nedîtibû, mat û heyrî mabû, hest bi pêşroja jiyaneke nedikir, hay ji vê xema giran nebû ku çend biêşe û tu caran ew birîne çê nabe. Bi her awayekê be min tégîhîjand ku çî qewimî ye, her di wê demê de min hewl dida ku biwêrek bim, qurs û qahîm bim, dilxweşiyê bidmê, wî biparêzim, jê re bibêjim ku tu caran ez wî bi tenê

nahêlim, bêjmê ku ew tenê zarokê bê bab ê Kurd nine, bi hezaran wekî wî ji tama jiyaneke tevî babên xwe bêpar in, bes nine ku wî şansê ve çendê hebû ku li cihekê dijîya ku jiyaneke bê mana nine, lê bi hezaran zarokên weke wî hene ku ji derfet û şansê han bêpar in. Çûm bo defterê û bi tevahî ji wî bûyera dilêşin digihîştim.

Gelo kengî we kekê Fetah Ebdulî nasî û li kuderê we jiyana hevbeş pêk anî?

Min şehîd Fetah li serdemê nûciwanîyê ve dinasî, piştê jî li dema xortîtiyê de, ji ber ku di xwendîgehê de gellek zîrek bû û her wiha di têkilî tevî genc û ciwanên tax de, weke kesekî serbixwe hatibû nasîn. Min jî wê demê tenê ji ber nav û bejnê ew dinasî, piştê ji ber xebata min di şaneyeke partiyê de ku ji aliyê rejîmê ve hate eşkerekirin, ez neçar mam bajar bi cî bihêlim û herim çîya, ligel Fetah nasîyar bûm ku ew jî hatibû nava refên PDK Îranê, di warê fikrî ve ez gellek nêzî Fetah bûm û bas û nîqaş tevî wî ku mirovekî rewşenbîr bû, pir xweş û hêsan

hebû, alîgirê mentîqê bû, kesek bû ku bê lêfikirîna tu caran biryar nedigirt. Tevî hevalên xwe dişewirî, bawerîyeke bertîre bi kar û şewirîna bikom hebû, di biryardanê de lezgîn nebû, biryar biryara bikom bû, di dema tangaaiyê de liserxwe bû, hêdî û hêmin, lê micid bû, ji derbirîna bîr û rayên xwe tu tirsek nebû, piştê biryarên xwe digirt, heke biryarên han metirsî jî heban. Fetah hogirê xwendîne bû, ji hemû derfetekê bona perwerdebûna xwe û jordebirîna pileya zanîyariyên xwe mifah distand, ligel hemû destkutiyê ku em li çîya tevî wê berbirû bûn, Fetah hewl dida ku ji xwendin û haydurbûn ji bûyer û nûçeyên herêm û çîhanê bi cî nemîne. Heke hewce ba bi belgeyan diaxivî, cehd dikir ku hemû alîyan dahûrîne, bê vekolîn û bê belgeyên rastî û kemilî biryara yekcarî nedigirt û kes tawanbar nedikir.

Alîgirê rastîn ê hizra ciwan û jinan bû, heke seh kiriba ku yekê karîna geşekirinê heye, dikare xwe pêbigihîne û li pêşerojê de qazanc bo tevger û partiyê hebe, piştê wî/ê digirt û

hevkarîya wî/ê dikir. Her çend ku temenê Fetah kêmtir bû, lê her bi wî temenê kêmtir di nava dilê pîr û ciwanan û giştî aliyekê de çiyê xwe vekiribû, Fetah kêmtir diaxivî, lê heke hewce ba hemû derfeta xwe ji bo rohnkirin û bersivandina pirsîyaran terxan dikir. Wî karî di demeke kurt de bibe çiyê bawerîya giştî wan xelkên ku di deverên bin berpîrsîyariya wî de dijîyan û bibû peyva ser zimanê xelkê.

Fetah demnas bû, ji bo wî dem pir pûtedar bû, dem ji dest nedida, tim hewl dida ku xwe

bû. Xalên me ên hevbeş gellek bûn, me ji hev fam dikir, mirovekî gellek vekirî bû, bawerîyeke zaf bi wekhevîya jin û mêran hebû, ji hev famkirina han hêd hêdî warê ji hev hezkirinê di nav me de bihêz kir, me soz da hev ku jiyana hevbeş pêk bînin, di bihara sala 1364(1985)'an de, em bûne dezgîran û her di 3'ê Befranbara wê salê de, piştî bidawî hatina kongireya 7'em a partiyê li Gewredê a Kurdistana Başûr, me govend lidarxist û em zewicîn.

Dikarî ji me re qala hinek taybetmendiyên kekê Fetah Ebdulî di birêvebirina kar û barên partiyê de, bikî?

Şehîd Fetah ew xortê Kurd bû ku bi xwe, xwe pêgihandibû, kurek ku ji malbateke cotkar de mezin bibû, lê ji ber hişyarî û kêrhatîbûnek ku wî hebû, di demeke kurt de karî pileyên herî bilind ên rêxistinî derbas bike û berpîrsîyariyên girîng li stû bigire.

Fetah kesek bû ku bawerîyeke kûr bi fêrbûn û xwepêgihandinê hebû, bawerî bi diyalogê

hîn bike, ligel vê çendê ku ew tewaya rojê mijûlî encamdana kar û barên partiyê, hevdiîn, seferkirin û û cîbicîkirina erkan bû, dema ku dihat bo malê, 2 heya 3 demjimêran mijûlî fêrbûna zimanê Fransayî û şopandina nûçeyên bi zimanê Fransayî bû.

Heke demjimêr 1'ê nivşe jî vegeyîyaba malê, diviya ew 2 heya 3 demjimêrên ku wî ji bo fêrbûna ziman terxan kiribû, biencam gihandiba. Her ew xwemandîkirine bû ku wî karî li heyama kêmtir ji 6 mehan bikare bi zimanê Fransayî biaxive û di kom û civatan de bê wergêr bikare beşdarîyê bike.

Fetah li wê heyama kurt li derveyî welat jî bi dostên partiyê, çî Kurd, çî Îranî û çî biyanîyanî re nîşan da ku mirovekî xwedî şîyan û karî in, bi fikr û afirîner e, wî nîşan da ku guhdarê giştî pêşniyar û rexneyên hemû aliyekê ye, lê wî eva jî dizanî ku bê hevkarîya bikom serkevîtin bidestve nahê. Fetah gellek bi zûyî taybetmendî û karînen xwe derxist û çiyê xwe di nav kom û civatan de vekir.

Ehmed Şêrbegî Pêşmerge, Xebatkarê Kevnar Yê Radyo Dengê Kurdistanê Îranê û Dostê Nêzik Yê Dr. Seîd Di Hevpeyvînek Taybet De

**Hevpeyvîn/ Rehîm Reşîdî
Wergeran/ Selîm Zencîrî**

Birêz Ehmed Şêrbegîyê xweştîvî, spas ji bo ku we EV derfeta da me da ku em bikarin di bîranîna 15'emîn salvegera terorkirina Dr. Şerefkendî û hevalên wî de vê hevpeyvîne bi were pêk binin.

Ez jî spasiya we dikim ku we fersend da min di bîranîna 15'emîn salvegera şehîdbûna rêberê mezin û gernas, Dr. Sadiq Şerefkendî û hevalên wî de, çend rûpelan ji xebat û tekoşîna wî rêberê şoreşvan hildim, bêguman ya ku li vir de tê gotinê, kuncake pir kin ji jiyana û tekoşîna wî nemirî ye

Di 26'ê Xermanana îsal de 15 sal bi ser terorkirina Dr. Şerefkendî, rêberê hêja û navdar yê PDK Îranê û hevalên wî re derbas dibe. Bîranîna han ji bo we çi bi bîr tîne?

26'ê Xermanana 1371'ê Rojî, roja bîranîna bûyereke tal û bijan e ku hevrişê gelê Kurd bû. Roja vekolan û serhildana birînek kûr e. Hêj dayîka niştîman û gelê Kurd di bin birîna biêş û bijan ya kevoka di xiwînê de gevziyayî yê gelê Kurd, rêberê zana û nemir Dr. Qasimlo piştî xwe rast nekiribû ku dîsan reşebayê nenas, moma temenê jiyana azadîxwazekî din yê Kurdistanê temirand, dîsan tarîtiya şevê boşaya bi kîn û kerb a xwe dan û canê rêberêkî din yê Kurd stand û xwîna wî tevî xwîna komek lehengên dinn Kurdistanê de têkel bû, hin kes bûne gorî ku tawana wan tenê misogerkirina xêr û xweşiyê bo Kurdan bû. Ew roj taltirîn û nexweştirîn roj e ku heya niha li tînûsa bîranînen jiyana min de hatine tomakirin. Xedr û zulmeke pir mezin e ku heya niha ji gelê mafxwar yê Kurd hatiye kirin. Bi eşkere ez dikarim bibêjim ku birîna vê carê gellek ji birîna şehîdkirina Dr. Qasimlo kûrtir, bijantir û taltir bû. Dema ku dilê rêberê mezin û zana Dr. Qasimlo ji lêdanê rawestiya, Dr. Seîd bi jêhatîbûnek zaf û bêminak, bi hevkarîya hemû Kadro û Pêşmergeyên wê demê karî partiyê ber bi wê hêlê ve bibe ku Dr. Qasimlo rêberberiya wê dikir. Bi şahidiya dost û dujmanan, dema ku Dr. Seîd cihê mamostayê xwe girt, mirov hest dikir ku Dr. Qasimlo di nava hemû partiyê de amade ye, rast e ku cismê wî li Pirlaşizê bû, lê rih û wijdana wî bû ku hemû rojê li bilindahiya çiya dihat derê û li bilindahiya çiya jî ava dibû.

Hûn wekî dengêkî jêhatî û çeleng yê Radyo Dengê Kurdistanê Îranê ku we bi salan di çarçoveya berpirsiyariya rasterast a Dr. Seîd de xebat kiriye, di vê derheqê de ji mere bibêje?

Du roj bû ku Radyo Dengê Kurdistanê Îranê dest bi weşana pirogramên xwe kiribû ku 29'ê Cozerdana 1359'an, min bajarê Mehabadê ber bi çiya cih hişt. Wê demê binkeya rêberberiya Partiyê li dola "Qelaya Esnan" a ser bi herêma Menguran a Mehabadê bû. Min berê di çapemenî û ragihandina komîteya navendî a partiyê li Mehabadê de kar dikir. Çapemenî jî ji bo çiya hatibû veguhastin. Ez jî tevî hevalên xwe li çiya bûm. Min ewqas dizanî ku Dr. Seîd birê

biçûk yê helbestvanê Kurd, nemir Hejar Mokiryani ye. Mêrekî şîrîn û rihsivik kete berçavên min. Rêdînek kurt û ankardikirî danî bû. Heta ku Xwedê bixwaze rûçik û taybetmendiyên mirovekî şoreşvan tê de dihatin xuyakirin. Her di dîtina yekem de mirov hest dikir ku bi salan e wî nas dike, mirov pêre biyanî nebû.

Her wê rojê, pêşniyaza kar û xebat di Radyo Dengê Kurdistanê de ji aliyê Komîteya Navendî ve bi min hat kirinê. Roja din (30'ê Cozerdanê) min dest bi xebata xwe kir. Yekem roja xebata min di radyoyê de ji kulana çiya bi destê xwe diwartir bû. Min tu ezmûn û ceribîn nebûn. Sam û heybeta mîkrofonê ez dagirtibûm, bêhêvî bibûm, di

xwendin û bilêvkirina peyv û hevokan de melûl û mandî bibûm.

Bi eşkere min ragihand ku eva ne karê min e û ne di şiyana û karîna min de ye. Lê hevkarîyên bêşînor yê Dr. Seîd, kek Taha û nemaze mamostayê nemir Dr. Qasimlo bûn sebeb ku zêdetir baweriyê bixwe binim û ji rênîşaniyên wan mifahê bistînim û li ser karê xwe zal bibim. Kek Seîd tu car xwe ji min dûr negirt. Dema ku guhdariya programên radyoyê dikir, ne tenê şaşiyên min, belkî yê hemû bêjêrên din jî serrast dikir. Gellek caran Dr. Seîd wane û dîsa şêwaza beyan û bilêvkirina peyvên ji min re digot, bi rastî jî tede lêzan û şarezaya bû. Dr. Seîd di karê radyoyê de gellek rawraw bû.

Radyo jî bo Dr. Seîd gellekî xweştîvî bû, lewra bi dil û can bona serkevtina roj li pey rojê zêdetir a wê dixebitî. Radyo

Dengê Kurdistanê Îranê bi hejmarek kin ji Kadro û Pêşmergeyên cangorî û fedakar birêve diçû. Ez dikarim bibêjim ku kek Seîd rolek berbiçav û girîng çî li warê kakila programan û çî jî li warê teknîkî ve di serkevtina Dengê Kurdistanê de hebû. Cihê heyrîmanê bû ku ew, wê şiyana û karîne li kur tîne? Dema ku mirov Dr. Seîd didît heya wê radeyê xwe mandî dike, meriv pê şerm bû ku xwe ji kar bidize.

Dr. Seîd cuda ji berpirs bûnê, bo we çi bû?

Dr. Seîd di kar û xebata rojane ya radyoyê de wekî berpirsê yekem bû, erkê hizbî û hevaltî, tevîhev nedikir. Li ser karê hizbî jî ronahiya çavê xwe jî xweş nedibû. Kinc û berpirsatî jêre giring nebû. Di karê hizbî de berpirs û li derveyî karê radyoyê de jî heval û hevvar bû. Erkê hizbî li cihê xwe û hevaltî jî di cihê xwe de. Her çend ku ez hevalê nêzik yê wî bûm, lê car hebûye ku em li ser karê hizbî jî hev nerihet bin û rexneyên tund ji hev bigirin. Hin caran wiha ketime ber pêlên rexneyên wî ku her xwedê dizane. Lê di jiyana şexsî de em ewqas ji hev nêzik bûn ku heta ji nepeniyên jiyana malbatî yê hev jî haydar

bûn. Dr. Seîd baweriyek kûr bi hevaltîyê hebû. Di dostîniyê de pak û bêgerd bû. Bi qasê ku di karê hizbî de rijd û micid bû, ewqas jî di hevaltîyê de xweyî, nêzik û meclisxweşker bû. Tim di xem û fikra çareserkirina pirgirêkên jiyana me de bû.

Lewra dikarim bibêjim ku Dr. Sadiq xêncî wê ku berpirsê min bû, sekreterê min, mamosta, heval, bira, hêz, şiyana, hêvî, hesta şoreşvanî, hander û .... yê min bû.

Dema bihîstina nûçeyê şehîdkirina wî, te hest bi çi kir û piştê te çi kir?

Sibêdeya roja 27'ê Xermanana 1371'ê Rojî bû, wê rojê jî wekî hemû rojên din min xwe bo karê radyoyê amade dikir. Bi tenê di oda karê radyoyê de bûm, min çavnihêriya hatina hevalên din dikir. Min hest bi tirs û dilkutîne dikir, lê min nedizanî sedem çî ye. Min pena bire ber Dîwana helbestên Şêrko Bêkes û min helbesta "Heloy Sor" bi dengêkî

Ehmed Şêrbegî - Dr. Sadiq Şerefkendî

biind dixwend. Bi tevahî çûbûme nava kûrahiya wê panoramayê ku helbestvan pesna wê kiribû: "Ey tîfinga Moînî/ tenê wê demê bibore/ bêje mirovkujan/ ger karîna carek din/ Moînî ji bo te bihînin/ te bigre ser milê xwe". Ji nişkêve kek Taha hate jorê, bi dîtina rengê zer yê wî hemû cismê min lerizî û gurîzank ketne canê min. Kek Taha bi dengêkî xembar û melûl got: "Ehmed, mala me xirab bû, kek Seîd teror kirine". Hêj gotina kek Taha xilas nebû ku dengê qîjeqîja xweşke Xecîcê kete ber guhê min, ez hişk bibûm û min nedizanî çî bikim, min bawer nedikir. Min hest dikir eva xewn e û nabe ku rast be. Ji dildarên şevê re bibêjin/ agir berbûye dil û hinavên min/ dema ku dipeyvim/ bibe bi demala xolbarîne/ ji dildarên şevê re bibêjin ji ber bêhn û bêhnkoziyê cergê min e/ çavên bax û baxçeyan teji ji av û jan dibin/ hemû wek dayîka min digirin".

Kulegiriyê qirika min girtibû. Rondik di çavên min de mend mabûn, çavên min reşke pêşke dikirin û peyvên dastana "Heloy Sor" tevîhev bibûn. Hemû ew dîmen û teswîrên ku rojane Dr. Seîd dihatê radyoyê, dihatin ber çavên min.

Pêkenî û nerihetbûnên wî, dilpakî û

Dr. Şerefkendî, Şoreşvanekî Mirovhez

Luqman Ebdulazde

15 salan berî niha di roja 17.09.1992'an de,

perwerdebûyên mekteba sûç û cinayetan, kirêgirtiyên terorîstperwer yên Komara Îslamî a Îranê, di pîlaneke cinayetkarane de ku berê ji aliyê rêber û desthilatdarên rejîma xwînrej ve hatibû darêtin, rêberê gelê me û Sekreterê Giştî yê PDK Îranê, Dr. Sadiq(Seîd) Şerefkendî tevî çend hevalên xebatkar û şoreşvan yên partiya me, bi navên Fetah Ebdulî, endamê Komîteya Navendî ya PDK Îranê, Humayûn Erdelan, nûnerê Partiyê li Almaniya û Nûrî Dêhkurdî dostê PDK Îranê û xebatkarê azadîxwaz yê Îranî, di Berlîna paytexta

welatê Almaniyê de bi terzekî hov û nemirovane teror kirin û carek din gişt xelkê Kurdistanê, bi taybetî Rojhilata Kurdistanê û tev evîndarên rêya azadiya Îranê xembar kirin. Kiryara han di halekê de hate encamdan ku hêj birîna ji destdana rêber, mamosta û mêrxasê neteweya Kurd Dr. Qasimloyê herdem zindî li ser dilê xelkê û bizava azadîxwazane a gelê Kurd û bi taybet PDK Îranê, çareser nebibû.

Diyare baskirin li ser jiyana, xebat, siyasîbûn, şiyana, pîrestîj û birêveberiya Dr. Seîd di babetek yan çend mijaran de cih nagire, belku çendîna pirtûkan cî dixwaze.

Ewa ku li vir emê bas jê bikin, dîtina Dr. Şerefkendiye nemir derheq jiyana û

baweriya wî bi wekheviya mafê jin û mêran e.

Şehîde nemir herdem bi hurmet ve mêzeyî pleyabilindiya jinan kiriye û tu ferq û cudahiyek di navbera jinan û mêran de nedaniye. Bi baweriya Dr. Seîd tenê ferq û cudahiyek di navbera jin û mêran de tê dîtîn, ew jî di warê fîzîkî û şekla laş de didît.

Yek ji taybetmendiyên Dr. Şerefkendî dijberîkirin tevî wan kiryar û livînên derheq jinan di nava civaka Îranê bi giştî û bi taybetî civaka Kurdî weke hebûna pirjiniyê, marekirina keçan li ser landikan, jinbijinkirin, dana keçên kêmtemen bi mîrên

temenjor û kal û bi giştî zewaca zorî û bêdil a keçan û ...ku di nava civaka Kurdistanê de wekî deb û edet hene. Dr. Sadiq li ser vê bawerê bû ku divêt diyardeyên han bi tevahî di nava civaka Kurdewarî de ji nav herin.

Lê heke niha di welatên pêşketî ên cîhanê de cejn û şahî wekî rêz û hurmetgirtin ji kesayetiya jinan tê dîtîn, ji bo welatek wek Îranê ku Mela desthilatdariyê dikin û civaka Kurdewarî a me, erkek girîng û beşeke bipûte ji xebat û tekoşîn li dijî paşverûtiyê ye.

Her wek ku hemû dizanin di Îranê de, jinên xebatkar û azadîxwaz mil bi milê mîrên xebatkar û azadîxwaz, di xebat li dijî rejîmên dîktator ên weke rejîma Paşayeti û Komara Îslamî ya Îranê de beşdar bûne. Gellek şerê jinên xebatkar û şoreşvan di zîndanên rejîma Komara Îslamî ya Îranê de şehîd bûne. Li destpêka şoreşa gelên Îranê, jinan roleke girîng û bêmînak di serkevîna şoreşê de listine.

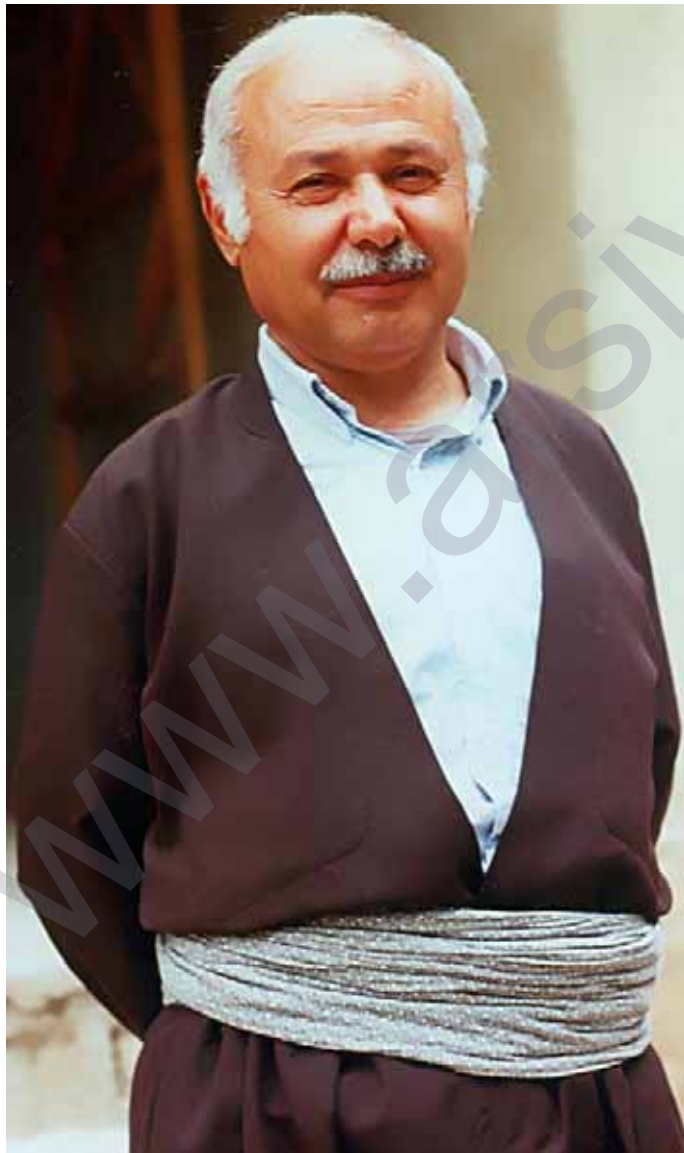
"Jinên Îran û Kurdistanê, bi taybet yên ku di refa partî û saziyên pêşketîxwaz û şoreşvan de bona azadiyê xebatê dikin, nişan dane ku di vê rêyê û hemû çeper û meydanên cur bi cur ên xebatê de ji tu mêrekî xebatkar û kêmtir û bêşiyantir ninin."

Dr. Şerefkendî derheq xebat û tekoşîna jinan dîtîn û ramanek bi tevahî Omanîstane hebû. Bona îsbatkirina vê gotinê jî, Dr. Şerefkendî di nivîsareke xwe de dibêje: "ji bîr nekin ku xebata me bona gihîştin bi azadiyê, aliyên cur bi cur hene, ku xebata çekdarî yek ji wan metodên xebatê ye û xebat bona azadiya jinan jî ku nîva civakê ne, yek ji aliyên din ên xebata me ye ku ji xebata çekdarî bona azadiya neteweya Kurd kêmtir nine.

Em hemû dizanin ku di bin siya rejîma Komara Îslamî ya Îranê de tu kes nikare bi pêşerojê geş û rohn dilxweş û hevîdar be.

Tenê bi sernixuniya vê sîstemê ye ku em diarin bibin xwediyê mafên xwe.

Çavkanî: Pirtûka Bijartiyek ji gotarên Dr. Şerefkendî

Zarok û Xwendewarî

Madeya 28'ê a Peymannameya Cîhanî ya Mafê Zarokan dibêje: "Mafê her zarokêkê/î ye ku ji hînkirin û

perwerdehiyê bêpar nebin û divêt dewlet îmkanên perwerdehiyê yê destpêkî bi belaş û bi zorî bo hemûyan pêk bîne". Parnameyek ku welatê Îranê jî tê de endam e û gişt madeyên vê peymannameyê pejirandiyê. Herwiha di esla 30 a yasaya bingehîn ya rejîmê de hatiye: "Divêt dewlet gişt îmkanatên perwerdehiyê bi awayekî belaş bo gişt neteweya Îranê heya bi dawî anîna dewreya destpêkî û navendî pêk bîne û herwiha gişt îmkanatên xwendinê ên di astên serê de heya ew cîyên ku hewce be bi awayekî belaş bixe ber destê xwendekarên".

Lê di kiryar de ne madeya 28 a Peymannameya Cîhanî ya Mafê Zarokan û ne esla 30 a yasaya bingehîn ya rejîma Komara Îslamî a Îranê ku rejîma han her du ne bi zorî, belku bi terzeke azad û bi dilê xwe pejirandine, nehateyê birêvebirin. Divê were gotin hêj zaf maye ku ew îmkanatên hewce ên elimandin û perwerdehiyê bi awayekê baş û hewce bikeve ber destê xwendekarên.

Îsal xwendengeh di demekê de dest bi karê xwe dikin ku li gor serhejmariyek ku di malpera "bbc.persian"ê de hatiye weşandin, 15 milyon xwendekar li 140 hezar kilasên dersan de mijûlê xwendinê ne.

Li gor serhejmariya han pitir ji %13 ji xelkê Îranê heya niha jî nexwendewar in û pitir ji %5/1 ji zarokên Îranê jî çûna bo xwendengeh û navenên xwendinê bêpar in. Herwiha hejmareke zaf ji zarokan seba hebûna pirsên cur bi cur dest ji xwendinê berdane.

Ji aliyekê din ve, kêmbûna hejmara kilasên waneyan yê bûye sebeb ku di her kilasêkê de pitir ji 30 zarokan cî bigirin û 9 milyon ji wan 15 milyon xwendekarên di xwendengehên dudanî

de mijûlê xwendinê bin û bi vî terzî Îran di nava 17 welatên ku di warê xwendinê de rewşeke nebaş de ne, xwediyê pileya duyem e.

Evane hemû ji aliyekê û ji aliyekê din ve giran û buhabûna îmkanatên xwendinê weke pirtûk, defter, kîf, kinc û... ku di rastî de di welatê demokratîk de kirîna wan hemû alavan li stûyê dewletê ye, lê di Îranê de ne wisa ye û herwiha xirabbûna rewşa aborî a xelkê Îranê ku di encama siyasatên şaş ên rejîmê de pêk hatiye, bûye sebeb ku gellek ji malbatên Îranî nekarin wan hewcehiyên xwendinê bo zarokên xwe dabîn bikin û li encam de neçar bûne ku zarokên xwe ji xwendinê bêpar bikin.

Pirsiyara sereke eva ye ev hejmar ji zarokan ku li gor serhejmariyan pitir ji 3/5 milyon kesan e, çî dikin ?!

Di rastî de piraniya wan zarokan yan di şeqaman de mijûlê karkirinê ne ku li encam de gellek ji wan ji aliyê kes û girûn nesarim ve tûşî madeyên sirker yan dizî û... dibin, yan di kargehên raçandina mafûran de mijûlê karkirinê dibin ku li encam vî karê de ji piraniya wan hem ronahiya çavên xwe ji dest didin û hem tûşî zaf nexweşiyên dibin û sistema leşê/a wan bi tevahî têk diçe.

Bi hebûna van hemû kirz û pirsên aborî ên li ser rêya malbatên Îranî, derheq xwendina zarokên wan, rejîma Îranê li cîyê wê çendê ku çareseriyê baş bona vê pirsê peyda bike û bi afirandina delîvêyên karî rewşa xelkê ber bi başbûnê bibe û di siyasat û kiryarên xwe de guhertinan pêk bîne, mixabin bi pejirandina gelaleyên nû û cîyê heyirmanê weke cezakirina yek milyon tümeni bo ew kesên ku nikarin zaokên xwe di dewreya destpêkî û navendî de bişînin xwendengehan, zêdetir xelkê dixê bin zext û givaşên aborî û ruhî de.

Bê wê çendê ku ji xwe bipirsîn çima ew dayîk û bav nikarin zarokên xwe bişînin xwendengehan? Bi rastî çî dayîk û bavek hez nake ku zarokên wan di jiyana xwe de serkevin û nebin xwediyê zanist û agahî û têgihîştinê?!

Hêjayê gotinê ye ku astê nexwendewariyê di hemû herêmên Îranê de ne wek hev e.

Li gor wan serhejmariyên nû, Parêzgehên Kurdistan û Azerbayca Rojavayê ku her du parêzgehên Kurdakincî ne, di nav gişt parêzgehên Îranê de di warê nebûna îmkanatên xwendewarî û kesên nexwande û zarokên ser rê û şeqaman, di pileya yekem de ne.

Diyare sedema vê yekê vedigere bo Kurdbûna xelkê van Parêzgehên. Çimku neteweya kurd herdem di zebat li dijî zilm û zordarî û bêedaletiyê de pêşeng bûye û rejîma Îranê bi başî dizane ku zanist û xwendewarî yek ji faktarên herî sereke ên pêşkevîtin û zanaviya xelkê û nasiyarbûna wan tevî mafên xwe ye, lewra rejîma Îranê bi pêkanîna asteng û kospan li hember zarokên kurd derheq xwendinê, dixwaze wan ji xwendinê dûr bixe da ku herdem neteweya kurd bê ziman û di bin zilm û zordariyê de be.

Li dawiyê, em hêvî dikin ku zarokên Kurdan li her cîyê ku bin xwendina xwe bidomînin û bi komkirina zanist û zanariyan bibin çirayêke ronahiye bona rizgariya neteweya kurd di bin zilm û zordarî û bê edaletiyê de.

Hemîd Muxtatî

Xelkê Kurdistanê Goriyên Herî Zêde Yên Teqîna Mayînan

Parêzgeha Kurdistanê zêdetirîn serhejmariya goriyên teqîna mayînan yê li ser tixûbê Îranê

heye. Ev Parêzgehe bi 230 Kîlometr sînorê hevbeş tevî Îraqê, xwediyê 136 Kîlometr erdê mayînrêjîkirî ye.

Dr. Mihemedteqî Pîr Heyatî, berpirsyarê Rêxistina "Bêhîzîstî" a Parêzgeha Kurdistanê di civîneke pêşgîrî ji siqet û kêmendambûna welatiyan bi sedema teqîna mayînan li Sine got: Mayînen neteqiyayî yê bermayî ji şerê Îranê û Îraqê li deverên ser tixûbê vê Parêzgehê, her salê dibe sedema kuştin û birîndarbûna hejmareke zaf ji welatiyên Kurd di vê Parêzgehê de.

Wî zêde kir û got: ji ber nebûna girûp û ekîbên pispor ên biyîşkî di herêmên ser sînor bona dermankirina birîndarên teqîna mayînan, vê Parêzgehê hejmara herî zêde a goriyan hebûye û gellek kesên ku namirin jî siqet û nivîşkan bûne.

Hêjayî gotinê ye ku her 4 Parêzgehên Kurdistanê Îranê (Azerbaycana Rojava, Kurdistan, Kirmaşan û Îlam) zêdetirîn hejmara goriyên teqîna mayînan hene. Eva di demekê de ye ku nêzik 20 sala ye ku şerê navbera Îran û Îraqê bi dawî hatiye, lê erdên bajarên Kurdan, yê mayînrêjîkirî ji aliyê dewlata Komara Îslamî ye Îranê hêj nehateyê paqijkirin û her roj goriyan digire

Sê Sal Cezayê Girtîgehê Ji Bo Ako Kurdneseb Hate Birrîn

Ako Kurdneseb rojnamevanê Kurd di bajarê Sine de, ji aliyê tayê 1'ê a dadgeha Şoreşa Îslamî bi sê sal cezayê girtîgehê hate mehkûmkirin.

Kurûş Fethî, Parêzerê Ako Kurdneseb di hevpeyvînekê de tevî Ajansa Nûçeyan ya Mukriyan, zêdebarê pejirandina vê nûçeyê, ragehand. Tayê yekê a Dadgeha Şoreşa Îslamî ya bajarê Sine, rojnamevanê navhatî li gor madeya 501 ya Yasaya Cezayên Îslamî bi buxtana sixoriyê, sê sal zindan jêre birî ye.

Hêjayî gotinê ye ku Ako Kurdneseb, berpirsê beşa nûçeyan di heftenameya civakî, çandî û wêjeyî a Kerftûyê ku di dawiya meha Pûşpera îsal de ji aliyê hêzên ewlekarî yê rejîmê li bajarê Sine de hate girtin ku heya niha jî di girtîgehê de ye.

ÇIMA ZIMAN?

ADAR JIYAN

adarjiyan@mynet.com

Kaniya Helbestan

Vaye Zincîr Şikestin

Besam Mistefa
Hewlêr 27.09.2007

Her civakek, zimanekî wê yê xweser û taybet heye. Îro li ser rûyê dinê nêzikî heft hezar zimanên

ku têne axaftin hene. Hin him têne axaftin û nivîsandin û hin ji wan jî tenê têne axaftin. Ziman, ew taybetiya ku mirov ji hemû heyberên din vediqetîne ye. Ji nav van heyberan ruhberê ku diaxive û dirame tenê mirov e. Û hiş û hizrandin tenê bi mirov re peyde dibe. Mirov ji ber ku dirame û diaxive jî. Her wiha ji ber ku diaxive jî fikr û ramana wî/wê xurtir û berfirehtir dibe.

Hin taybetmendiyên zimên ên xweser hene. Bo nimûne; ziman, navgîna axaftin û ragihandina navbera mirovan e. Ziman, xwediyê hin rêz û rêzikên taybet e. Ziman, bi civakê re derdikeve holê, pê re geş dibe û dijî. Ziman, pergala ramana neteweyekê nîşan dide. Ziman, kakilê jiyin û behreyên mirov e. Ziman ji dangan pêk tê.

Mirov di jiyana xwe de fêrî gellek zimanan dibe; zimanê ku girîngiya wê nayê nîqaşkirin, zimanê maderî(zimanê zikmakî) ye.

Ji zimanê ku mirov jê dê û bav, malbat û der û dora xwe fêr dibe, re zimanê zikmakî tê gotin.

Ji ber ku mirov wî zimanî di malzaroka diya xwe de fêr dibe, zimanê zikmakî hatiye gotin. Ji bilî Wê jî, ev ziman riknê hemû zimanên din e jî. Lewre gava ku mirov zimanekî biyanî fêr dibe, zimanê zikmakî ji bo xwe wekî bingeh û referans digire.

Zimanê nivîskî, zimanê civakê yê hevpar e. Rojname, kovar, pirtûk, radyo televîzyon û alavên ragihandinê yên nivîskî hemû vî zimanê hevpar bikartînin. Axaftin û vegotina devkî jî bi siya vî zimanê nivîskî bi dest dikeve. Zimanê nivîskî, her wiha wekî zimanê çandî jî tê zanîn.

Axaftin û ziman ne heman tişt e. Ji bo wê divê ev herdu têgeh ji hevdu werin veqetandin. Axaftin, vegotina devkî ya rojane ku bi egera danûstandin û pêwendiya navbera mirovan pêk tê ye. Her mirov dikare biaxive. Belê her mirov nikare li gorî rêz û rêzikên zimên biaxive.

Zarava, ji ber sedemên koçberî, bişavtin, şer û dagirkirinên ku gel an jî neteweyek pê rû bi rû dimîne, pêk tê. Gava ku gel an jî neteweyek ji ser hevdû belav dibe, her kom û komîçkên ku ji hevdû qeyiyane li ser koka wî zimanî, awayekî axaftinê û bilêvkirinê bi kar tîne. Ji şaxên heman zimanî ên ku peyv û dengê wan ji hevdû dibin re zarava an jî diyalekt tê

gotin. Hemû şaxên zimên xwe dispêrin koka heman zimanî. Şêwe an jî devok, şaxên zimên ên biçûk ku bi guhertin û veguhertinên ku bi salan pêk tên re derdikeve holê.

Ziman navgîna axaftin û cihêwaziya navbera nîjad û neteweyan e. Hin caran jî wekî zimanekî hevpar dibe qest û qasidê pêwendiya navbera neteweyan. Ziman cîhana awaz û dengvedana navbera neteweyan e jî. Her dengê pêkanîna dengê rengîn û cuda yê ku ji xwezayê der dibe ye. Her zimanek ziman navandina dengê cihêwaz ê vê cîhanê ye. Ziman neynîka hizr û ramanê û berdevkê hest, nîgaş û nîgariyên mirov e. Mirov dikare her mirovî/ê (an jî civakê) di wê neynîkê re bibîne. Neynîk, ne tu tiştî li rastiye zêde dike û ne jî jê kêma dike. Ziman jî rewş û awaya rastîniya takeks û civakê deprêş dike. Her mirov, hem li gorî zimanê xwe tê nirxandin, ecibandin û pesinandin û hem jî li gorî zimanê xwe tê rexnekirin, şermazarkirin û darizandin. Ji bo wê ziman ji bo însên ne wezna hin tiştan; pîvana gellek tiştan e.

Ziman, nîşana awa û çawaniya jiyana mirov û civakê ye. mirov, gellek xislet û xisûsiyetên civakê ji zimanê ku pê diaxive derdixe. Hemû nirx û hêjahiyên nîjad û neteweyekê yên dîrokî, çandî û civakî bi saya zimên têne parastin. Ber û berhemên wêjeyî bi ziman re der dibin. Ligel wê, gellek şahkarên qedîm û kevnare bi saya zimên derdikevin holê.

Pevgirêdan û dilsoziya navbera mirovan û pêwendiyên wan ên civakî bi saya zimên pêk tên. Têkilî, nêzîkbûn û ahengdariya navbera mirovan, bi xurtbûna zimên pêşve diçe û diedile.

Gellek ramanwer û feylosofên dinê mirov wekî 'lewirê axivok' bi nav kirine. Bi rastî jî wisa ye. Heke mirov neaxive, dê çi cudatî di navbera wî/wê û lewirên din de bimîne. Gava ku mirov dêhna xwe dide civakên dîrokî yên ku pêşve çûne hemû pêşî arasteyî zimanê xwe bûne û ew pêş de birine. Hemû zana û feylosofên dinê ji nav civakên ku zimanê xwe dewlemend kirine, derketine. Û dîsa hemû ramanwerên navdar û behredar ên wê civakê jî her gav ji nav zimanzanên wê civakê derketine.

Ji bo wê divê berî her tiştî ziman û dîsa piştî her tiştî ziman were parastin û xurtkirin. Nexwe pêşketin û serkeftina tu civak û neteweyan pêkan nabe.

Vaye zincîrên şevê şikestin

Qels in

Roj û mehên vî welaîfî

Henase û lêdan

Şev çirayên ronahiyê

Me qest in

*

Razin

Mişte raz

Bi rewneqa bayê sibê re

Hestin

*

Neçe ti deveran

Dever berbi te ve tîn

Rê û rêçik

Deşt û newal

Şar û bajar

Di kûzên me de

Di mest in

*

Razin

Çiya

Berf

Kuç û kolan

Giya û lawir

Mirov û derya

Bi qedera Xwedê ve

Di best in

*

Lê!

Xerîbî

Tenahî

Laşê canê mea

Di geztin

*

De werin!

Welat digirî

Zarokên wî

Xwîna giyan

Dixwestin!

***

Tu Kî Yî...

1.

Rojekê zilamekî kal hat û li ber dîwarekî rawestiya. Piştî xwe da dîwêr û li ser tutikan rûnişt. Herdu destên xwe dan ber rûyê xwe û dest ponijandinê kir. Bîstikekê weha kûr fikirî û pê re, beyî xwe, serê xwe bi xemgînî kil kir. Bi dû re, destên xwe di kêleka çongên xwe re hêdîka bera xwarê dan û serê xwe spart dîwêr.

Bi vî awayî bêhna xwe berda.

Ji westana ku xwe di niherînên wî re dida der, xuya dibû ku ji rêyeke gelekî dûr dihat.

Xortekî nûgihîştî...
Temenê wî çardeh...

Bejin zirav....

Çavên wî gir û reş.

Rûyê wî xweşik.

Ji westanê jihaldeketi.

Xwe bi tevgerên giranî da kêleka kaloyî û rûnişt.

Çavên kaloyî li rêyê. Çavên lêwik li kaloyî...

2.

Kaloyî rabû û bi awirin keserbar li dora xwe niherî.

Lawik jî rabû.

Der û doreke fireh.

Bêsinor.

(Ji dûranê ve, çiyayên biheybet ku serê wan bi mij û dûman bûn xuya dibûn.

Dinyayeke sar. Dinyayeke di destê seqema dijwar de ne di tu halî de...)

Kaloyî serê xwe rakir û li ezmên niherî.

Bi xemgînî.

Bi çavên melûl.

Bi çavên mişt hêsir.

Niherînên kûr. Mîna bîrên bêbinî...

Rê dûr e. Rê dirêj e. Hê gelek heye...

Kesereke kûr kişand, serê xwe bi kerb hejand û bera ber xwe da. Bi dû re mijangên xwe dîsa bilind kirin û di bin wan re ji nû ve li rêya dû xwe niherî.

Diranên wî bi hêrs jidiyan.

Mîna ku mirov li dewsa birîneke kevin binihere.

Mîna ku mirov...

Di pey hezkiriyekê re binihere...

Da ser rêyê û meşiya.

Lêwik jî da dû...

3.

Du şev û du rojan meşiya.

Di nav çend gundên din re jî bihurîn.

Li her gundekî çend xortên din jî bi dû wan diketin.

Li her gundekî, çîrokeke din jî li çîrokan wan zêde dibû.

Li her gundekî pirtir dibûn...

(Du şev û du rojên din jî meşiya û di nav gelek gundên din re bihurîn. Gelek xortên din xwe da tengala wan. Gelek dilên din jî tev li wan bûn.

Carekê jî nesekinîn û bêhna xwe venekirin.

Qet jî li dû xwe nenihêrin.

Her meşiya...)

Zilamê Kal li pêşiyê, birrê xortan li dû wî.

Ba li wan rabû û baran bi ser wan de bariya. Şil û pil bûn.

Berfê dayê. Heta çongê di nav re çûn.

Serma, seqem,

Nesekinîn.

Her meşiya...

Rê dûr e. Rê dirêj e. Hê gelek heye...

4.

Zilamekî kal.

Por spî.

Rîh dirêj.

Bêdengiyekê kûr...

Meraqa her gundê ku ew tê re dibihurîn, bêtir dibû.

Li pey wî bireke xort...

(Du şev û du rojên din jî meşiya.

Westiya. Berê xwe dan daristanekê.

Li daristanê, li sitarekê geriya. Giriyan.

Tava heyvê dawerivîbû ser rûyê çemê zirav û li wan temaşe dikir.

Xişexîşa pelan bû...)

Zilamê kal li ezmanê tarî niherî, li daristanê û li çem niherî. Bi dû re berê xwe da alî û li wan zivirî.

Got, "Ev we xêr e?..."

Xortekî nûgihîştî. Di çax û benga xwe de. Emrê wî çardeh. Lê belê, situxwar.

Melûl, xemgîn û westiyayî.

Got, "Tu kî yî?..."

(Zilamê kal bersiv neda.

Bîstikekê li wî niherî. Belkî nizanîbû bê diviya çi bigotaya...

Bala xwe da yên din jî û ponijî. Hebekî weha li wan niherî û li ber ket.)

Bi dû re berê xwe guhert, piştî wî li wan, çendakî bi wî awayî sekinî. Piştî re hêdîka rabû, bê dilî, da ser rêyê û meşiya.

5.

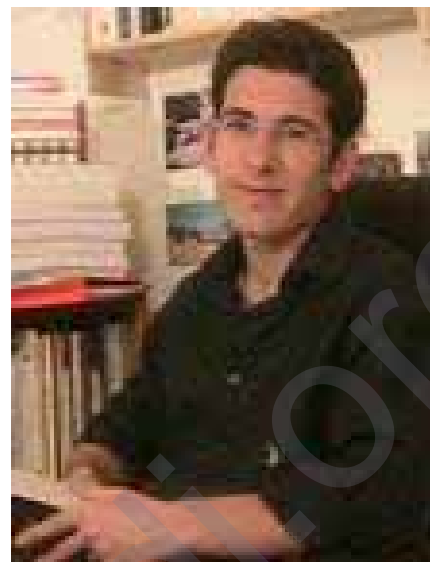
Zilamê kal dimeşiya. Xort li dû.

Di gundan re dibihurîn.

Li kilam û stranên dengbêjan guhdarî dikirin. Pîrekan ji wan re dilîrand.

Li qiraxa her çemî disekinîn. Çem disekinî. Straneke xweş çawa bisekine, ew jî weha... Rê ji wan re vedikir. Di ser çem re derbas dibûn. Çem dîsa diherikî.

Straneke xweş çawa dest pê bike û biherike. Ew jî weha...

İbrahim Seydo Aydoğan

Li ser rêyê gelek kes tev li wan dibûn. Kesên rêwî.

Hin ji wan wendayî. Hin ji wan derketî.

Hin ji wan qewirandî.

Û hin ji wan revok...

6.

Rojekê dîsa li ber çemekî sekinîn.

Zilamê kal li wan zivirî.

Niherî.

Got "We xêr e?..."

Xortekî nûgihîştî. Çardehsalî. Por gijolî.

Rû xweşik. Çav melûl. Westiyayî.

Got, "Tu kî yî?... "

Zilamê kal serê xwe bi kerb hejand.

Nikarîbû bersiv bidaya. Nizanîbû. Vegeriya.

Da ser rêya xwe.

Meşiya.

7.

Dem di ber çemekî re diçû. Dem nezan. Hemû demsalên jiyînê li deverin nenas diman.

Zilamê kal dimeşiya. Xort li dû.

(Êdî êvaran disekinîn û xwe dida bende sibehan. Xwe dida bende bersivan. Yek ji wan jî nedipeyivî.

Kalo tevî bira xortan xwe li daristanan digirt. Weke destpêkê, nêzîkî çeman rûdiniştin. Yekî ji wan agirekî gûr dadida. Tîne dida dilên wan. Tîne dida dora wan. Teyr û tilûran xwe li agirê wan digirt. Pelçimok, başoke, quling, kund û kevokan jî...

Çi bêdengiya êvarê. Çemê dorê. Dengê dûrik û kilamên ku di guhên wan de...)

Zilamê kal li wan niherî. Wan jî li wî. (Ji ber sermayê di halekî xerab de bûn.)

Westiyayî. Bê xew...

Bala xwe da wan û temaşe kir. Dilê wî bi wan şewitî.

Got, "Vegerin malên xwe, lawo!"

(Û deng ji yekî jî derneket.
Şewqa êgir xwe da rûyê wan. Çavên wan biriqîn. Weke ku ne li ser hişê xwe bûn.

Giş dişibiyan hevdu. Yek jî nedîşibiya yekî din.

Weke hev rûniştibûn û gişan jî weke hev diniherî. Li pey eynî tiştî bûn. Ji bo eynî tiştî ketibûn rêyê. Gişan qesda eynî deverê kiribû. Hemûyan eynî tişt miraq dikir.)

"Tu kî yî?..."

Zilamê kal fikirî. Li rûyê wan yek bi yek niherî. Bîstikekê li dengê çem guhdarî kir. Dev li lêva xwe dikir. Li rengê êvarê temaşe kir. Li dengê teyr û tilûran... Li xwezayê... Li bêdengiya wê... Li tarîtiya wê...

Dû re, dîsa li wan zîvirî. Rûyê wî tabloya kerbê. Keserek berada. Dengê wî lerzokî. Neçar.

Got "Ez nizanîm bê ez kî me. Hema hûn çî navî li min bikin, ez ew im..."

Xortekî nûgihîştî. Niherînen wî mişt pîrs. Di dilê wî de heyecana hînbûna tiştêkî nû.

Got "Çawa?..."

(Zilamê kal dengê xwe nekîr. Hêsir di çavên wî de li ser hev civiyan. Rûyê xwe guhert. Serê xwe bera ber xwe da. Piştî xwe hêdîka da wan û dîsa meşiya.)

Xortan da dû.

8.

Şev û roj li pey hev. Meşiyan.

Roj bûn meh. Meh bûn demsal. Demsal giş li dû man.
Meşiyan.
Nepeyvîvîn...

(Di gundan re derbas bûn. Ne çol hiştin ne jî beyar. Xwe ji serê çiyayên biheybet bera xwarê dan. Di deştên fireh de bêhna xwe vedan. Deştên ne serî xuya ne jî binî...)

Ketin nava şerê eşîran. Yekî ji wan jî guh neda şerî.

Bêrîvanan şîr û nivîşk ji wan re kirin taştê. Kevaniyan nanên şikeva pêşkêşî wan kirin.

Lê yekî ji wan jî lê nenîherî.

Zewade bi devê wan nebû.

Çem bi çem. Daristan bi daristan.

Welat bi welat...

Meşiyan...)

Zilamekî kal û bireke xort.

Newal derket pêşiya wan. NeseKinîn.

Xwe lê xistin.

Tofan rabû. Guh nedanê.

Meşiyan...

Şev û roj li pey hev. Meşiyan.

Westiyan. Lê vê carê negiriyan.

Heryek ji gundekî bû. Giş bi zimanekî dipeyvîvîn.

Heryek bi zimanekî.

Peivy ji bîr kiribûn...

9.

(Li qiraxa çemekî din sekinîn dîsa. Tarî ket erdê. Dinya sar. Seqemeke dijwar.

Xortan agirek dada. Agirekî gûr. Li dorê civiyan. Hemûyan bi hevdu re bala xwe da zilamê kal.)

Zilamê kal. Zilamekî biyanî. Rêwiyek. Rêwiyekî li vê çolê. Rêwiyekî ecêb. Li çem guhdarî dikir.

Hêdîka di ser milên xwe re zîvirî û bala xwe da wan...

Xortan jî serên xwe rakirin û li wî niherî.

(Çavên wan ên sor bi şewqa êgir dibiriqîn. Çavên wan xemgîn. Mîna ku li ber wî digeriyan li wî diniherîn...)

Zilamê kal. Ecêbmayî. Heyirî. Dilekî bi miraqan mişt. Deng kubar. Lerzokî. Westiyayî...

Got "Ev hûn kî ne?..."

(Kesî bersiv neda. Gişan li hev niherî ji bo bersivekê.)

Serên xwe bera ber xwe dan.

Nizanîbûn bê diviya çî bigotana. Hemû ponijîn.

Zilamê kal dîsa got:

"Hûn kî ne?..."

Xort rabûn û meşiyan. Serî di ber de.

Belav bûn. Her yek bi rêyekê de çûn.

Dan nava tariyê û wenda bûn.

Giş dişibiyan hevdu...

Zilamê kal di pey wan re niherî. Weke ku li xortaniya xwe binîheriyaya. Dilê wî bi wan dişewitî...

Her yek bi zimanekî dipeyvîvîn.

Giş bi zimanekî...

Heryekî berê xwe bi deverêkê ve kir.

Heryekî da ser rêyekê.

Belav bûn û çûn...

Navenda Çap û Belavkirina Weşanên Kurdî – SARA Bû 20 Salî

Agirî: Navenda Çap û Belavkirina Weşanên Kurdî – SARA, sala 1987'an hatiye avakirin û çalakî û xebatên vê navenda xizmetkarê çand, wêje û zimanê Kurdî îsal bû 20 salî. Bi boneya 20 saliya avabûna Navenda Çap û Belavkirina Weşanên Kurdî – SARA'yê daxuyaniyek hatiye weşandin û ji me re jî hatibû şandin.

Deqa daxuyaniya han ev e:

Îsal 20 saliya damezirandina Navenda Çap û Belavkirina Weşanên Kurdî – SARA'yê ye. Eva bîst sal e ku SARA li qada cîhanî bi belavkirina wêjeya kurdî dirabe.

Îroj li Arşîvxaneya SARA'yê ji ser 50 hezarî pirtûk, govar, rojname, kasêt, LP, CD, VHS û DVD'yên kurdî komê ser hev bûne.

Berî her tiştî SARA, vê arşîva xwe ya nadîde dixwe ber xizmeta nivîsevan û

lêkolînerên ku karê wan pêşvebirina ziman, wêje û çanda kurdî ye. Deriyê SARA'yê ji kesayetî û xebatkarên çanda kurdî re her dem vekirî ye.

Her bi vê sedemê, Navenda SARA'yê dîsan dixwaze rabigehîne we hêjayan ku heger we weşanek taybet a kurdî pêwîst be, hûn dikarin bêdudilî vê weşanê ji Navenda SARA'yê bi dest xin.

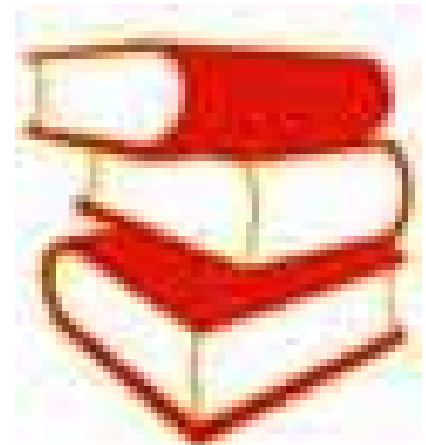
Her wisan jî em ê gellekî dilxweş bibin, heger we berhemên kurdî yên ji bo belavkirinê hebin, hûn ji çakiya xwe wan ji SARA'yê re bişînin. Yan jî heger di kitêbxaneyaya we de pirtûkên serzêde hebin, ji çakiya xwe, wan ji SARA'yê re bişînin daku SARA **Împaratoriya Weşanên Kurdî** ava bike.

Her wisan jî, ji çakiya xwe, ji her berhemên nuherketî, ji Arşîvxaneya SARA'yê re

4 ta 5 nusxeyan verêkin.

Her bimînin şad û bextiya Digel silavên germ û gurr...

Goran Candan

Kurdish Book Bank – SARA
www.kurdishbookbank.org
+46 70 791 36 06
+46 8 33 12 29

Navnîşana me:

KURDISH BOOK BANK - SARA
Dalag. 48
S-113 24 Stockholm
SWEDEN

Çend Gotinên Binirx Ji Şehîd Şerefkendî

"Em, xebatkarên Partiya Demokrat, partiya Şehîdan, gellek bi başî hest bi vî erkê giran dikin ku ketiye ser milê me û me pir bi zanayî biryara yekcarî daye ku hemû hêz û şiyana xwe bo domandina rêya Dr. Qasimlo, yanî rêya xebata bêrawestiyân di pêxema azadî, demokrasî û mafên mirovî de terxan bikin heta di vê rêyê de - ku rêya sor ya Şehîdan e - an em dê serbikevin, an bi rûmet û şana zi ve, em dê weke Şehîdên xwe serî danên"

"Bi hemû hesta xwe daxwazê ji ciwanên xwîngerm û rewşenbîr ên Kurdistanê dikim ku bihêne çeper û meydana xebatê û çihê betal yê Dr. Qasimlo teji bikin"

"Di nava azadiyên demokratîk de yanî ew mafên ku di rejîmeke demokratîk de ji xelkê re hatine naskirin, azadiya raderbirinê ji hemûyan girîngtir e"

"Heta sîbera dîktatorî û kevneperestiyê bimîne, jiyaneke asayî a bêdeng û bêderdiser ji tu kesê/î re nemumkin e"

Li Temenê 11 Saliyê De Bûye Dayîk

Li gorî çavkaniya "PUKmedia"yê, Keçek Rûsî li jiyê 11 salî de bûye dayîk û bi wî awayî nav û dengê biçûktirîn dayîka cîhanê bi navê xwe tomar kir.

Ew dayîka zarok, niha 14 salî ye û xwediyê keçek 3 salî ye.

Hevjînê wê jî ku xortekî

Tacîkistanî ye, nikare wê jînê mare bike. Ji ber ku Yasaya Rûsiyayê rê ji ber zewaca di bin 18 saliyê de digre.

Kurdekî Xelkê Ormiyê 135 Salî ye

Li gorî agahiyên malpera Avesta, Hecî Sedo ku xelkê gundê Heştîyanê, li devera Soma li Kurdistanê Rojhilatê dijî, îsal di 135 saliya xwe de ye. Ew bavê 4 zarok û 49 neviyan e, 13 neviçirkên wî hene. Hecî Sedo nikare biaxîfe. Tenê dikare kurên xwe nas bike, ew jî bi zorê. Heya niha haya kesekî jê çê nebûye.

Ev sûretên ku em diweşînin, gundiyekekî wî ku bi xwe melayê gunde, kişandî ye.

Konferansa Amedê Li Ser Kurd Dest Pê Kir

Li Amedê roja 29 û 30'ê Îlona 2007'an li salona şanoyê ya Şaredariya mezin, Konferansa bi navê **Kurdên li Tirkîyê, Pêwistiyan Bingeîn yên ji bo Pêvajoya Aştiyê** ku ji aliyê **BARO** ya Amedê û Weqfa **Heinrich Boll** hat lidarxistin.

Di Konferansê de ji gellek welatan rewşenbîr, pispor û siyasetvan beşdar bûn û dê Konferans du rojan dom bike.

Tanrikulu di axavtina xwe de li ser pêwistiya rêya çareserkirina pirsgerêka kurd ya bêyî şiddetê rawestiya û destnîşan kir **ku bêçareserî**

dibe sebebê têkçûna civakî, çandî û aborî. Herweha înkara kurdan pirsê çareser nake, divê ji bo çareseriyê rê û rêbazên nû werin peyda kirin. Tanrikulu got: **Ew gellek caran weke mêvan beşdarî Konferansên weha bûne, lê niha ew wekî mazûban, pirsê datînin ser maseyê û li çareseriyê digerin.**

Berpirsa Weqfa Heinrich Boll ya Tirkîyeyê, **Ulrike Dufner** bi kurdî silav li beşdaran kir û destnîşan kir **ku pirsra kurd, pirsêk mezin, girîng û demdirêj e. Dufner pêvajoyê wek pêvajoyek girîng binav kir û got; divê herkes di vê pêvajoyê de fedekarî bike.**

Li doma konferansê de, rûniştina 'Pêvajoya bi dawîkirina Şeran, Aktorên Pêvajoyê' bi serokatîya parlamenterê DTP'ê Orhan Miroglu dest pê kir.

Çavkani: Semakurd

Nîşana "Lojyon Donor" A Firansayê Pêşkêşî Hunermend Şehram Nazirî Hat Kirinê

Mezintirîn nîşana çandî ya Fransayê bi navê **Lojyon Donor** roja Şemî, 29'ê Îlona 2007'an di rê û resmeke berfireh û hêja de pêşkêşî hunermend û stranbêjê kurd yê muzîka "sunnetî" ya Îranê, **Şehram Nazirî** hat kirinê.

Nîşana "Lojyon Donor" sê derece hene

ku kek Şehram bilindtirîn asta derecê, anku Şowaliye Lojyon wergirt.

Heya niha çendin Îraniyên din jî weke Şirîn Ibadî, Reza Diqetî, Mehmûd Hisabî, Ebas Kiyarostemî û ...xelata han bidest xistine, lê cara yekemîn e di Îranê de hunermend û stranbêjêk Îranî û kurd wê xelata mezin distîne.

Ew xelat di halekê de hate pêşkêşkirin ku ji aliyê Rêxistina Îlmî û Çandî ya Netweyên Yekbûyî (UNESCO)ê ve kek Şehram Nazirî bi Mewlana Celaledîn Romiyê helbestvan û zanayê mezin hatibû binavkirin.

Hunermend Şehram Nazirî bi boneya wergirtina xelata Lojyonê konserek li Parîsê lidarxist. Wî ew xelate bi mezintirîn diyarî bi xwe zanî ku li midehê sê dehsalên borî heyra niha wergirtiye. Herweha got: Eva nîşana ew ked û zehmetê ye ku min di rêya nasandin Mewlana de encam daye û bi vê çendê jî gellek keyfxweş im.